

**Dr. Hikmet
Kıvılcımlı**

**Genel Olarak
Sosyal Sınıflar
ve Partiler**

köXüz

Yayımları

Genel Olarak Sosyal Sınıflar ve Partiler

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

köXüz

Dijital Yayınlar İndir - Oku - Okut - Çoğalt - Dağıt

**Bu kitap ilk defa: 1974 yılında Derleniş Yayınları tarafından
Berlin'de yayınlanmıştır.**

Bu kitap KöXüz sitesinin dijital yayınıdır.

**Kar amacı olmadan, okumak ve okutmak için, indirmek, dijital olarak
basamak ve dağıtmak serbesttir.**

Alıntılarda kaynak gösterilmesi dilenir.

köXüz

Yayınları

İÇİNDEKİLER

GENEL OLARAK SOSYAL SINIFLAR	9
A- Sosyal Sınıflar-Sınıflar Dövüşü-Sosyalizm.....	11
B- Sosyal Tabakalardan Küçük Burjuvazi.....	17
C- Modern Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı.....	23
D- Antika Tefeci Bezirgan Tabakaları.....	33
GENEL OLARAK SOSYAL PARTİLER	43
A- Siyasi Parti Nedir ve Nasıl Kurulur?.....	45
B- Demokrasi, Totaliterlik ve Parti Kuruluşları.....	51
C- Egemen Sınıfların Alt Sınıfları Oyalayışları.....	55
D- 20. Yüzyılda Çifte Partinin Anlamı.....	65
E- Kapitalizmin Sosyalizme İzin Verişi.....	75

A) SOSYAL SINIFLAR - SINIFLAR DÖVÜŞÜ- SOSYALİZM

Fransızca "PARTİ" sözcüğü: Türkçe "BÖLÜK", Acemce "PARÇA", Arapça "KISIM" anlamına gelir... Bir toplumda "PARTİLER" var demek, o toplumun insanları bir sıra bölüklere, kısımlara, parçalara ayrılmışlar demektir. Toplumların en belirli parti-bölükleri: SOSYAL SINIFLAR'dır.

"SINIF" nedir? Das Kapital'in üçüncü tomunun son sahifesi, sınıfın ne olduğunu araştırırken, yarım kalmış bir cümle ile biter. Belli ki Karl Marx, sınıfın dilediği gibi güçlü bir tanımlamasını en gelişkin biçimiyle yapmak isterken, bunu tümlemeden ölmüştür. Engels de arkadaşının bıraktığı gibi vermeyi uygun bulmuştur. Büyük ustaların böyle bıraktıkları konuyu sonra gelenler didaktik kaçınılmazlıklarla, yani öğretici pratiğe uyararak bütünlemeye çalışmışlardır.

Ancak, sosyal sınıfların var oluşları da, dövüşleri de, Tarihçil Maddeciliğin ne bir icadı, ne bir keşfidir. Hegel, HUKUK FELSEFESİNİN ANA ÇİZGİLERİ eserine yazdığı "GİRİŞ"te, pek ısrarla bir noktayı belirtir. Ona göre her TARİF (tanımlama): Yüzeyde kalan bir bilim çerçevesidir. Olayların tam anlaşılması tanımlamalarla olmaz. Tarihçil gelişimlerinin kaçınılmazlığı (za-

ruyeti) ile gerçeklik kazanırlar. Sosyal bir olay demek olan "SİNİFLAR" da, tarif edilmekten çok, tarif edilmeden önce: TARİHÇİL BİR GELİŞİM KAÇINILMAZLIĞI VE GEREKLİLİĞİ kazanmış gerçekliklerdendir.

Bugün "SOSYAL SINIF" konusu ele alınırken, o büyük diyalektik hakikati, yani şaşmaz gerçeklik anlayışını göz önünde tutmak gerekir. Sınıf gerçekliği her ülkedeki gelişim gidişi sırasında az çok değişikliklere uğrar. Bu yüzden, bir an için yapılmış sosyal sınıf tanımlaması ister istemez az çok yüzeyde kalabilir. Donmuş ve ezbere formüllerle zırhlandırılabilir. Onun için sosyal sınıf ilişkilerini bir takım transandantal kategoriler gibi fosilleştirmemelidir. Her toplumu yaşayan tarihcil kaçınılmazlığı içindeki bütün gerçekliği ile izlemelidir.

Bu anlayışla modern topluma bakınca ne görüyoruz?

SOSYAL SINIF dedik mi, ilkin modern ekonomi temelini ve onu belirleştiren EGEMEN ÜRETİM yordamını göz önüne getiriyoruz. Her toplumun sosyal sınıfları, her şeyden önce, o toplumun "EGEMEN EKONOMİ" ilişkilerinde DOLAYSIZCA, yani BİRİNCİ KERTEDE görevli bulunan insan kümeleridir.

"EGEMEN EKONOMİ" der demez şunu anlıyoruz: Demek her toplumda başkaca "EGEMEN OLMAYAN EKONOMİ VE ÜRETİM" biçimleri de vardır. Modern burjuva toplumunda egemen üretim biçimi KAPİTALİST ÜRETİM yordamıdır. Kapitalist toplumun sosyal sınıfları, ancak KAPİTALİST ÜRETİM YORDAMI içinde DOLAYSIZCA, yani BİRİNCİ KERTEDE görevli bulunan insanların kümeleşmeleridir. Ve ancak o kümelerin ilişkileri Modern

toplum sınıfları bakımından düşünce ve davranış konusu edilebilirler.

Bir üretim yordamı üzerinde DOLAYSIZCA görevli bulunan sosyal sınıflar başlıca iki karakterle birbirlerinden ayırt edilirler:

- 1- O sınıfların DURUMLARI başka başkadır.
- 2- O sınıfların ÇIKARLARI başka başkadır.

Modern toplumda İŞVEREN sınıflarının durumu: ÜST ve GÜDÜCÜ sınıf olmak; İŞÇİ sınıfının durumu: ALT ve GÜDÜLEN sınıf olmaktır. Gene modern toplumda, İŞVEREN sınıfının çıkarı: Elinden geldiği kadar çok ARTI-DEĞER koparmak, yani SÖMÜRMEK; İŞÇİ sınıfının çıkarı ise: Elinden geldiği kadar az ARTI-DEĞER koparttırmak, yani SÖMÜRÜLMEMEK tir.

Bu tanımlamaya göre, modern toplumun başlıca SOSYAL SINIFLARI: İşveren ve işçi sınıflarıdır. İşveren sınıfı ÜSTTE SÖMÜRÜCÜ, işçi sınıfı ALTTA SÖMÜRÜLEN sınıflar oldukları için, durumları ve çıkarları bakımından iki zıt kutup olmuşlardır. Sonsuz gibi görülen, önüne geçilmez bir savaş içinde bulunurlar. Buna SINIFLAR SAVAŞI yahut SINIFLAR GÜREŞİ yahut SINIFLAR DÖVÜŞÜ adları verilir.

Sınıflar dövüşü denilen gerçekliği şu veya bu insanın dileği yahut kaprisi yaratmaz. KAPİTALİST düzenin ta kendisi sınıflar savaşını gerektirir.

Mesele öyle konulunca, SINIFLAR SAVAŞINI doğru bulmayanlar yahut istemeyenler varsa, o gibi kimseler ne dediklerine biraz dikkat etmelidirler. Onlar eğer zerrece sözlerinin eri iseler, sınıflar dövüşünü yanlış veya kötü sayarken, belki

farkına varmayarak, her şeyden önce KAPİTALİZMİ doğru bulmuyorlar ve istemiyorlar demektir.

Onun için sosyal sınıfların varlığını herkesten önce burjuva düşünürleri görmüşler ve yazmışlardır. Tarihin (Medeniyet Tarihinin) bir SINIFLAR SAVAŞI tarihi olduğunu, Marx ve Engels'ten çok önceleri, gerçekçi burjuva düşünürleri anlamış ve anlatmışlardır.

Öyle ise, sosyal sınıfların varlığını, çelişmelerini bir sosyalist icadı saymak ve sırf sosyalistlere mal etmek, en kalpazanca bir ne dediğini bilmemek olur. Bir yanda kapitalizm (özel teşebbüs) savunulurken, öte yanda sınıfları ve sınıflar savaşını inkâr etmek ne demektir? Bu inkârı yapan cahil kişi ise ne dediğini bilmiyordur. Ne dediğini bilenler, inkâra, hatta yasaklamaya kalkıyorlarsa, yaptıkları ikiyüzlüce bir sahtekârlıktır.

Çünkü ÖZEL TEŞEBBÜS demek, KAPİTALİZM demektir. Kapitalizm demek: Üstte sömürücü işveren sınıfı, altta sömürülen işçi sınıfı ile bir üretim yapılıyor demektir. Kapitalizm bu üretim ilişkilerinin temelleri üzerine kurulmuş bir sosyal düzendir. Bu sosyal düzeni kuranlar, şu veya bu insanlar, şu veya bu sınıflar değil: Tarihçil gelişimdir. En basit, gerçekçi insan dürüstlüğü, kapitalizmin birbirine zıt İŞVEREN-İŞÇİ sınıflarına dayandığını, bu sınıflar arasındaki çelişkinin, ister istemez ardı arkası kesilmeyen çatışmalarla dolu olduğunu görmezlikten gelemez.

Sınıflar güreşini örtbas etmeye, yani varken yok saymaya yahut yasak etmeye kalkışmak nedir? Sınıflar güreşini insan bi-

linçinden uzak tutmaktır. İnsan sınıfları arasındaki gúreşı, HAYVANLAR arasındaki orman kanunlarıyla gütmeye girişmektir.

Tersine, Modern toplumda özel teşebbüsçülüğün egemen olduğı kapitalist üretim yordamı yüzünden doğmuş SINIFLAR DÖVÜŞÜ'nü insanların bilincine çıkarmak: İnsanlar arasındaki bir sürü hayvanca tepişmeleri, İNSANCA yapmak ölçülerini getirir. Buna SOSYALİZM denir.

Sosyalizm, 7 bin yıldır süregelen ve 6 bin 500 yıl, boyuna doğarak sonra batmış Medeniyetlerin örneğinden ders almıştır. İnsanlar arasındaki HAYVANCA savaşı, insana yaraşır BİLİNCE çıkarmıştır. Sınıflar savaşını Medeniyet kazançlarına ve toplum yaşantısına en az zarar verecek biçimlerde İNSANCA DÖVÜŞE çevirmiştir. Sosyalizm, insan topluluğı içinde en son kalıntılarıyla HAYVANLIĞI kaldırmaktır. O bakımdan, Sosyalizm düşmanlığı insanlık düşmanlığıdır. Sosyalizmi bile bile istemek, kapitalizmin bu günkü durumuyla toplumda HAYVANLIĞI sürdürmektir.

B) SOSYAL TABAKALARDAN KÜÇÜK BURJUVAZİ

Modern toplumda işveren ve işçi adlı başlıca ve birinci kereden gelen SOSYAL SINIFLAR'dan başka PARTİLER (bölük-kısım-parça)lar yok mudur? Vardır. Hem de pek çoktur. Bu ikinci kereden gelen bölük bölük insan kümeleri iki türlü olurlar; bunlar: 1- Ya, her başlıca birincil sosyal sınıfın kendi İÇİNDE bulunan bölüklerdir.

2- Yahut bütün başlıca sosyal sınıfların dışındaki bölüklerdir.

1- BİRİNCİL sosyal sınıfların İÇLERİNDE bulunan İKİNCİL insan bölüklerine, bizde daha çok ZÜMRE adı veriliyor. İşveren sınıfı içinde: Sanayiciler, Ziraatçılar, Bankacılar, Tüccarlar ve ilh. gibi bölüklere işveren sınıfının başka başka ZÜMRELERİ denir.

Bu zümreler arasındaki hiyerarşi (rütbeler zinciri) çağa göre değişebilir. 19. yüzyıl sonuna değin kapitalizmin birincil işveren zümreleri: Sanayici ve Ziraatçı girişkenlerdir. Bankacılar, Tüccarlar ve ilh. kapitalist zümreleri İKİNCİL gelirler. 20. yüzyılda bu hiyerarşi tersine döndü. Bankacılar birincil zümre oldular. Öteki zümrelerin en kodamanlarını kendilerine uydulaştırdılar.

İşçi sınıfı içinde: Tarım işçileri (ırgatlar), kaba işçiler (üretim almış kara işçiler), orta işçiler, usta işçiler, uzman iş-

çiler ve ilh. gibi bölüklere işçi sınıfının başka başka ZÜMRELERİ denir.

19. yüzyılda işçi sınıfı zümreleri az çok akılcı bir dengelilikle farklı idiler. 20. yüzyıl ile birlikte, işçi sınıfı içinde burjuvazinin desteklediği ve aristokratlaştırdığı işçi küçük burjuvaları sendika gibi işçi teşkilatlarını tekellerine geçirdiler. Tıpkı kapitalist sınıfı içindeki bütün zümreleri bir Finans-Kapitalist zümresi nasıl baskı altında tutup sömürüyorsa, öylece aristokrat ve sendika gangsteri işçi açığı gözleri geri kalan bütün işçi zümrelerini baskı altında tutuyor ve sömürüyorlar. Yukarıda kapitalist sınıfta azıtan tekelcilik böylelikle aşağıda işçi sınıfı içinde de almış yürümüş olur.

2- BİRİNCİL sosyal sınıfların DIŞLARINDA bulunan İKİNCİL insan bölüklerine, bizde daha çok TABAKA adı veriliyor. Çünkü bunlar birincil sosyal sınıflardan çok daha heterojen (gayri mütecanis), altlı üstlü bir hayli durum ve çıkar farkları gösteren basamaklaşmalara uğramışlardır. Onun için, bu sosyal kümelere, onları sosyal sınıflardan ayırmak üzere SOSYAL TABAKALAR denmelidir.

Sosyal tabakaların hepsi de, ilkin MODERN ÜRETİM YORDAMI ile DOĞRUDAN DOĞRUYA ilişkili olmayan kümelerdir. Normal sayılabilecek fakat yalnızca soyut kavram olarak anlaşılan, sırf (İŞVEREN-İŞÇİ) sınıflarından ibaret, tam verimli bir kapitalizm için sosyal tabakaların EKONOMİK gerekleri ve zaruretleri yoktur.

İyi organize edilmiş, mantık sonuçlu, akılcı (rasyonel) veya fikirdi (ideal) diyebileceğimiz bir Kapitalizm için, SOSYAL TABAKA-

KALAR kaçınılmaz bir gerçeklik olmayabilirlerdi. Daha doğrusu, kapitalist toplumda bir an için SOSYAL TABAKALAR yok oluversediler, kapitalist üretim yordamı durmazdı ve aksamazdı. Tam tersine, sosyal tabakalar olmasa, kapitalist toplumun genel ve soyut EKONOMİK düzeni daha verimli ve ilerici olarak büsbütün rahatlıkla işleyebilir ve çok çabuk gelişebilirdi.

Ne var ki, her kapitalist toplumun, EKONOMİK zaruretleri dışında TARİHCİL ve POLİTİK birçok kaçınılmazlıkları daha vardır. Kapitalist üretim yordamı için ikincil sayılabilecek o tarih ve siyaset zaruretleri, her ülkede bir sürü sosyal tabakaların basamak basamak açılıp saçılmasını gerektirmiştir.

Onun için, birincil sosyal modern sınıflar dışında kalan SOSYAL TABAKALARI bölümlendirmek, her ülkenin özel tarih, ekonomi, politika şartlarına göre ayrılıklar ve güçlükler gösterir. Politika kargaşalıklarının en büyük sebebi, sosyal tabakalarla sosyal sınıfları birbirine karıştırmaktan ve sosyal tabakaları da ayrıca birbiriyle karıştırmaktan ileri gelir.

Sosyal tabakalar deyince, ilkin iki grup göz önüne getirilir:

a) GEÇMİŞ TARİHİN YADİGARI OLAN SOSYAL TABAKALAR: Geçmiş çağların üretim yordamları, kapitalizm şartları içinde sürünüp gittiği için, ayakta dururlar. Bunların en ünlüleri, büyük KÖYLÜ TABAKALARI ile ESNAF TABAKALARI'dır. Kapitalizm kendi kanununa uyup gereği gibi gelişseydi, bu iki büyük tabaka yeryüzünden silinebilirdi.

b) MODERN GÜDÜMÜN YADİGARI OLAN SOSYAL TABAKALAR: Bunların en göze çarpanları, USTABAŞILAR ile AYDIN-

LAR'dır. Bu tabakaların üretimle ilişkileri dolaylı yoldan, İDARE, SİYASET güdümleri için olur.

Kapitalistler siyasi iktidarı ele geçirmeden önce gerçekten girişken kişilerdi. O girişkenlikleriyle üretimdeki görevlerine el-verişli kalsaydılar adı geçen iki tabaka insana hacet kalmayabilirdi.

Ancak, ne KAPİTALİZM ideal GELİŞİMİNİ başarabilmiş, ne de KAPİTALİSTLER üretimde gözetim ve bilgi GÖREVLERİNİ ciddiye almışlardır.

(a) ve (b) tabakalı insan kümeleri arasında TERSİNE ORANTILI bir gelişim olmuştur. Kapitalizm ilerledikçe TARİHİN YADİGARI olan köylüler ve esnaflar boyuna azalmaktadırlar. Buna karşılık işveren sınıfı hazır yiyiciliğe dökülüp gözetim ve bilgi görevini aksattıkça, sosyal sömürü dengesini koruyabilmek için MODERN GÜDÜMÜN YADİGARI olan gözeticileri ve aydın adlı modern kapıkullarını boyuna arttırmıştır ve arttırmaktadır.

Egemen sosyal sınıf her gün sayıca biraz daha azaldığını görüyor. Güdüm görevinden ve bilgi yetkisinden her gün daha çok uzak düştüğünü görüyor. Hele 20. yüzyılın Finans-Kapitalizm çağında kapitalist sınıfı büsbütün gereksiz bir asalak olduğunu kavriyor. Bu kendi kendine YOK oluşu bir VARLIK gibi göstermek ihtiyacını duyuyor.

O zaman kapitalist sınıfı gittikçe daha çok sayıda gelişen teknik incelikleri yalnız bilim işinde uzmanlaştırdığı elemanlara bırakıyor. Tekniği anlamak tekeline sahip olan bu uzmanlar, 20

"akılcı" sistem (rasyonalizm), Taylörizm, zincir usulü ve ilh. ile verimi artırma yoluna işçileri kurban ediyorlar. İşçiler üretim içinde bir küçük bir çivi kadar önemsiz duruma sokuluyorlar.

Bu üretim ilişkileri ortasında, işçi artık makinenin hizmet-kârı olmuş otomat bir bostan korkuluğudur. Otomatların daha çok yıpranarak verim sağlamaları için gözeticileri ve uzmanları sayıca artırmak gerekir. Gözeticilerle uzmanların çıkarları, artı-değer sömürsünü arttırmakta toplanır. Durumlar, işçi sınıfını kılını kıpırdatamaz hale getirmekte toplanır. Düşünce, duygu ve davranışlarında bunalılmış işçi sınıfına karşı, aristokrat işçi ile uzman aydın kendisini o çıkar ve durum bakımından kapitaliste paralel sayar.

Buraya kadar, gerek TARİHİN geçmişinden, gerekse GÜDÜ-MÜN geleceğinden doğmuş sosyal tabakaları başkallıkları içinde bulduk. Bu sosyal tabakaların bir de ortak yanları vardır. Hepsi de KÜÇÜK MÜLK SAHİBİ tutumundadırlar. "KÜÇÜK KİŞİ MÜLKİYETİ": Esnafı ve köylüyü verimsiz küçük üretim cenderesinde kısır çabalarla boğuyor; aynı küçük özel mülkiyet, aydını ve gözeticiyi haksız sömürüye bekçi köpeği yaparak insan haysiyetine aykırı vicdan işkencesi ile yozlaştırıyor.

Ne var ki bu zavallı sosyal tabakalar, sırf o küçük mülkiyetlerinin kölesi oldukları için, durumlarını bilince çıkarmakta güçlük çekerler. Egemen sınıfların muazzam BÜYÜK ÖZEL MÜLKİYETİ, toplum içinde har vurup harman savurur. Üretimin sosyalleşmesiyle taban tabana zit üstyapı engelleri çıkarır, verimi baltalar, toplumun gelişimini baltalar. Yapma

işsizliği ve izafi yoksulluğu (üst sınıfların zenginliği ile her gün biraz daha ağırca zıtlaşan alt sınıfların züğürtlüğü) artırır. Bununla birlikte, küçük mülk sahipleri, zaman zaman o toplumu batıracak hale gelmiş büyük özel mülkiyeti körü körüne savunmak felaketinden bir türlü kurtulamazlar.

Onun için geçmiş Tarihin yadigarı ve Modern güdümün yadigarı olan sosyal tabakaların topuna birden "KÜÇÜK BURJUVA" tabakaları denilmektedir. Küçük burjuva tabakaları, "KÜÇÜK" oldukları için maddece ve manaca ezilip sömürüldüklerine göre, İŞÇİ SINIFI'na yakındırlar. Aynı tabakalar "BURJUVA", yani "ÖZEL MÜLKİYET" denilen ismi var cismi yok tabu ile çarpılmış buldukları için, İŞVEREN sınıfının zafer arabasına bağlı kalırlar. Bir yandan bağımsız hiç bir düşünce ve davranışa sahip olamazlar. En saçma uyduruklara inanır ve aldanırlar. Öte yandan, anarşiye dek "BAĞIMSIZ" görünmek kara sevdasından kurtulamazlar. Hiçbir kolektif aksiyonu ölüm dirim ölçüsünde benimsemeyen küçük burjuvalar, kendisini beğenmiş ukalalık illeti ile in-meli olurlar.

C) MODERN BÜYÜK TOPRAK VE MÜLK SAHİPLERİ SINIFI

Bugün yeryüzünde modern olmayan toplum kalmamıştır. Modern demek KAPİTALİST demektir. Sosyalist olmayan kesimde, en akla gelmedik sosyal ilişkileri bulunan MODERN toplum örnekleri, çeşit çeşit KAPİTALİST ülke tipleri vardır. Bunlardan hepsinin en klasik biçimleri Batı Avrupa'da görülür. Oadaki klasik sosyal sınıf ilişkilerini basitleştirmek olağandır.

GEÇMİŞ TARİHİN YADİGARİ olan sosyal bölümler içinde ikisini biliyoruz:

1) Köylüler ve Esnaflar: Toplumun Duzah'ı (Cehennemin en kaynar yeri) içine atılmışlardır.

2) Aydın Küçük burjuvalar: Toplumun Arafat'ında (alt tabakalar Cehennemi ile üst sınıflar Cenneti arasında) kalmışlardır.

Geçmiş tarihin modern topluma yadigar bıraktığı yukarı ki alt tabakalardan başka, iki de üst sosyal sınıf vardır.

1) Modern üretimle dolaysız değil, DOLAYLI yoldan ilgili olan sosyal kümeye: BÜYÜK TOPRAK ve MÜLK SAHİPLERİ SINIFI denir.

2) Modern üretimle HİÇ İLGİSİ bulunmayan sosyal kümeye: ANTİKA TEFEÇİ-BEZİRGAN SINIFI adı verilir.

Adı geçen dört büyük kalabalık sosyal kümelerin hepsi de, geçmiş tarihten modern topluma aktarılmış armağanlardır. Bunların hepsi içinde, tıpkı KÜÇÜK BURJUVA tabakaları içinde olduğu gibi, birtakım basamaklaşmalar vardır.

Küçük burjuva tabakalarının Esnaf ve Köylü gibilerine Antika toplum kümeleri, Aydın küçük-burjuvalara da Modern toplum kümeleri adını yakıştırmak mümkün oldu. Tıpkı onun gibi, Ortaçağ armağanı o iki üst sınıf içinden Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri sınıfına "Modern", Tefeci-Bezirgan sınıfına "Antika" adı verilebilir. Çünkü bunlardan Tefeci-Bezirgan sınıfı gibi, Köylü ve Esnaf tabakaları da düpedüz ve doğrudan doğruya Antika ağın, üretim, toplum, kültür ve ilh. İlişkilerini yaşarlar. Beride Aydın küçük burjuvalarla Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı, belirli nedenlerle, gerek en ileri ülkelerde, gerekse en geri ülkelerde: Üretim, toplum, kültür ve ilh. ilişkileri bakımından sanki "Modern" toplumun birer bölüğü olmuşlardır. Onun için bu sonunculara KAPİTALİST toplumun vazgeçilmez bölümleri gözüyle de bakılabilir.

Burada, ilkin birinci Tarih armağanı olan ve Modern retimle DOLAYLICA ilgili bulunan sosyal tabakaları ele alalım.

Modern Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı en klasik biçimiyle İngiltere'de doğdu. Bunlara "TCCARLAşMIş LORDLAR" denildi. Tccarlaşmış Ağa kılığında Modern topluma mal olan Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri sınıfı: İşveren sınıfı ile içli dışlı işbirliği yapar. Mülkiyetinde tuttuğu toprağı, İşveren kapitalist çiftçilere kiralayıp irat alır. Ve iratılığını gerek köyde, 24

gerek şehirde kapitalizmin geliştiği ölçüde artan RANT (İrat) biçiminde sağlar. Bu sınıfa Batı kapitalizm düzeninde, en geçer adıyla "PROPRIETAIRE FONCIERE", (Büyük Arazi ve Emlak Sahipleri) denir.

Onun için Marx, kapitalist toplumda bir değil, iki hakim sınıf sayar: 1) İşveren sınıfı (Burjuvazi), 2) Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı... Böylece, Modern toplumda Marksizm gelirlerine göre üç sınıf ayırmış olur:

1- İşveren sınıfı: KÂR alan sınıftır.

2- Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı: RANT (İrat) alan sınıftır.

3 - İşçi sınıfı: GÜNDELİK (Ücret) alan sınıftır.

Marks'ın Modern sosyal sınıfları böyle üçe bölüşü sebepsiz değildir. Her üç sınıf da, Modern üretimin sağladığı milli gelirden kendi payına düşen bölümünü alarak yaşar. İşveren sınıfı KÂR'la, Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı İRAT'ÇA, İşçi Sınıfı GÜNDELİK'le yaşar. Ve bu üç gelirin ortak kaynağı, işçi sınıfına ürettirilen DEĞER'dir.

Antika Medeniyetlerde Tefeci-Bezirgan ilişkileri egemendir. Bu ilişkiler zamanla parababalarının toprak satın almasıyla BÜYÜK TOPRAK ve MÜLK SAHİPLERİ SINIFI haline gelmelerini kaçınılmaz kılar. O zaman Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı, çağlarının tarihçil etkileri ve itkileriyle Derebeyleşmiş üst-sınıf durumuna girerler.

Üst Derebeyi sınıfının karşısında geri kalan bütün toplum yığınları: Köylüler, Esnafar, Aydınlar, Burjuvalar bir tek TIER-

SETA (Üçüncü Tabaka) adını alır. Birinci Tabaka Dünya Derebeyleri, İkinci Tabaka Din Derebeyleri olunca, Tierseta denilen yığın da bütünüyle bir ALT SOSYAL SINIF karakterini taşır. Batıda kapitalist sınıfı bütün Tierseta'yı ardına takarak, büyük Modern SOSYAL İHTİLALİ başardı.

Sosyal İhtilal (Toplumcul Devrim) bir sonuçtu. Bu devrim başlamadan yüzyıllar öncesi, toplumun üretim temelinde Derebeyleşmiş üst sınıfı akıntıya kaptıran bir gelişme başladı. Hele İngiltere'de Barbarlık gelenek ve göreneklerini en az yitirmiş bir toplum vardı. Bu toplum içinde derebeyileşmiş büyük toprak ve mülk beyleri ve ağaları sınıfı, daha akıcı, oynak ve yeni kalıplara kolayca girmeye eğgin bulunuyordu. Onun için, İngiliz Şayak Sanayii dünya pazarını açarak Büyük Britanya adalarında o zamana dek görülmemiş hızlı bir gelişim başarınca, İngiliz Lordları da değişmeye başladılar. Kapladıkları EKİN tarlalarını, OTLAKLAR durumuna soktular. Büyük sürüleri bu otlaklarda yetiştirip, şayak endüstrisine hammadde sağladılar. O zaman Thomas Morus'un deyimiyle, İngiliz toprakları üzerinde "KOYUNLAR İNSANLARI YEDİ", Yalnız bununla da kalmadı. Küçük çiftçilerin tarlaları, Lordların (Türkiye'de Miri topraklara tapu çıkarıp sahip çıkan Eşraf ve Ayan gibi) bin bir oyunuyla büyük ağa otlaklarına katıldı.

Bu ekonomik gelişim İngiltere'de: Çarçabuk büyüyen alt İŞVEREN sınıfı ile Antika çağların yadigarı Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri üst sınıfı arasında bir çeşit çıkar birliği, işbirliği, durum birliği ve tutum birliği yarattı. Bu az çok diyalektik, yani zıtlıkları

bir arada toplayan gelişimin en parlak POLİTİKA örneğini: Liberaller ile Muhafazakârlar arasındaki cilveleşme verdi. Sözde demokratik Parlamento kapalı kutusu içinde iktidar bu iki sınıf arasında inip çıkan bir tahterevallî oyununa döndürüldü.

Yüzlerce yıl süren Parlamento oyunu bugün Liberallerin yerini tutan İŞÇİ PARTİSİ ile Liberallerle kaynaşmış eski Muhafazakâr Partisi arasında sürüp gidiyor.

Burjuvazi ile derebeyilik arasında ekonomik, sosyal ve politik çelişme, çekişme: eskiden ANTİKA BİR SOSYAL SINIF olan Batı derebeyilerini (İngiltere'de Lordları, Fransa'da Aristokratları) yavaş yavaş yonttu. Kendileri bile farkına varmaksızın, vaktiyle ayak takımı sayılan "DONSUZ" (Sankülot) burjuvaları, bir zaman ihtilalle devirdikleri derebeyilere yaklaştırdı. O andan itibaren Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri de, Modern toplumun Kapitalist sınıfı gibi, egemen bir sosyal sınıf durumuna geldi. Örneğin İngiltere'de DEREBEYİ LORDLAR zamanla yün üretmenliğine ve tüccarlığa gönül vererek BURJUVA LORDLARI oldular.

İşveren sınıfı devrimci kaldığı günlerde, az çok bir çeşit burjuvalaşmış bulunan Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı ile çok ilginç ilişkiler sağladı. "BÜYÜK FRANSIZ İHTİLALİ" denilen şey Fransa'da resmen başarı kazanırken: Sonradan ihaneti görülüp asılacak olan kralın ister istemez katlandığı bir şey oldu. Görünüşte sosyal devrime kral ZORAKİ PATRONLUK etti. Anadolu türküsünde "Hem giderim hem ağlarım" diyen gelin gibi, krallık, tiksintilerine ve isyanlarına rağmen, ansızın İşveren sınıfının yörüngesine oturdu.

Bu akıl almaz çelişkinin nedeni açıktı. Krallığın temel direkleri sayılanlar DÜNYACIL DEREBEYİLER idi. Dünyacı Derebeyler kralın topladığı Etajenero'da (Genel Tabakalar Meclisinde) birden burjuvalarla birlik oluverdi. "Elma Oyunu" (Jö dö Pom) salonunda, kral sözcüsü Mebusları dışarı atmak istediği zaman: "BİZİ BURADAN ANCAK SÜNGÜ KUVVETİ ÇIKARIR" çıktığını Danton atmıştır. Danton, hem Millet Meclisi içinde kralın casusu idi, hem de kralı sehpaye götüreren kararlara karşı koymamış Dünyacı derebeyiler sınıfındandı. Fransız aristokrasisi neden bu oyunu destekledi? İşveren sınıfı gelişen üretimdeki başarısından güç almış pratik kurnazlardandı. Dünyacı derebeyilerini kendi safına çekmek için, Dincil derebeyilerin, yani Kilisenin geniş topraklarını onlara yem gibi göstermişti. Fransız kapitalist ihtilalinin düşünce doruklarına, aristokrat salonlarının ve yuvalarının barınak yapılması bundan ileri gelmişti. Burjuvazi iktidara gelinceye kadar aristokrasiye göz kırpmıştı.

İşveren sınıfı iktidara gelir gelmez, karşısında en az kendisi kadar MODERN olan bir sosyal sınıf buldu. Bu sınıf, bütün Fransız İhtilali'nin MOTORU olan ve tüm halk yığınlarının en başında gelen İŞÇİ SINIFI idi. İşçi sınıfı açık bir zıt kutup olarak İşveren sınıfının karşısına çıktı. Bu yüzden toplumda işveren iktidarının kökleri sallandı. Bunu sezen İşveren sınıfı kendisine halk dışında, halka karşı omuzdaşlar aradı.

Kapitalist devriminden önce burjuvalar memlekette derebeyi parçalanışını önlemek için derebeyilere karşı Krallığı destekleyip "Milli birliği" sağladılar. Zamanla derebeyilerin iktidar

güçleri kalmayınca, müstebit krallığa karşı aristokratları tarafsızlaştırarak Tierseta ile saldırıya geçtiler. Şimdi Tierseta içinden İşçi sınıfı İşveren sınıfına karşı çıkınca, kapitalistler yeniden aristokratlara başvurdular. Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı ile birleşerek, halka karşı KAPİTALİST DÜZENİ'ni kurmaya giriştiler.

İşveren ve toprak ağaları arasındaki bu danışıklı dövüş yüzyıllar boyu Batı medeniyetinin "PARLAMENTARİZM" havasını yarattı. Gerek ekonomi gerek toplum ilişkilerinde olduğu gibi, POLİTİKA çatısında da kopmuş kopacak bütün kızılca kıyametler şu nedene bağlandı: İşveren sınıfı bir yanda kendi iktidarını İşçi sınıfına karşı korumak için Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı ile uzlaştı, öte yanda Büyük Toprak ve Mülk Sahiplerine elini verince kolunu da geri alamadığını gördü. Ve bu ürküntü ile yeniden halka başvurarak kanlı sıçrayışlar ve zigzaglar yaptı.

Bu mekanizma yüzünden, Modern kapitalist toplumun tepesinde, her şeye egemen olan bir değil iki sosyal sınıf türedi:

- 1) İşveren sınıfı,
- 2) Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı.

Böylece, Antika Tarihin DEREBEYİ SINIFI, tepesi taklak getirilerek, o çağdan Modern topluma yadigar kalmış BÜYÜK TOPRAK ve MÜLK SAHİPLERİ SINIFI biçimine girdi. Ekonomik, sosyal ve politik biçim değiştirmelerine uğradı. Ama bir KADİM SOSYAL TABAKA olarak kendi ölümüyle baş başa bırakılmadı. İşveren sınıfının sömürdüğü Artı-Değerden Rant çekerek pay aldı.

Modern üretimde hiç bir rolü olmayan (örneğin kapitalist gibi girişkenlik göstermeyen) Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı, sırf Kapitalizme destek olduğu için ortada kaldı. Ne topluma, ne ekonomiye hiç bir görevle bağlı olmadığı halde, Kapitalizmin ayakta durmasını sağlayarak, İşveren sınıfı ile Parlatmentolarda yalancı pehlivan güreşleri yaparak, kılıcının hakkı olan iradını çekti. Toplumu o iradın üretime yatırılmasıyla sağlanabilecek bir gelişimden yoksun bıraktı. Kapitalizmi gereğinden fazla gerici ve tekniğe engel bir sistem haline getirdi.

20. yüzyıl ile birlikte Kapitalizm tersine döndü. SERBEST REKABETÇİ sermaye, Şirketlerin TEKELCİ sermayesi kılığına girdi. Bu Tekelci sermaye, kendi ülkesinin pazarında bile artık bütün İşveren ZÜMRELERİ ile ortaklaşa sömürü yapmakla yetinemedi. Yalnız İşveren sınıfının ve Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfının içlerinden en kodaman ZÜMRELERİ'ni seçti. Ekonomik, sosyal ve politik tekelliliği son haddine vardırıarak o zümreleri birbirine kaynaştırdı. İşveren ve Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfları içindeki: EN KODAMAN, EN GERİCİ, EN TUTUCU, EN TEKELCİ, EN KOZMOPOLİT zümreleri Banka kubbeleri altında birbirine kaynaştırarak bugünkü FİNANS-KAPİTAL zümresini yarattı.

Onun için, bugünkü kapitalist toplumun bütün sınıf ilişkileri 19. yüzyıldaki yapısını değıştirdi. 19. yüzyılda serbest rekabetle birbirine çatan bir İŞVEREN SINIFI, bir de BÜYÜK TOPRAK ve MÜLK SAHİPLERİ SINIFI vardı. Bugün öyle sınırları keskince belirli iki egemen sosyal sınıf aramak boşuna olur. Em-

peryalizm çağında bir tek ülkenin bile EGEMEN SOSYAL SINIF adını almaya elverişli bir sınıfı kalmamıştır. Evren ölçüsünde biricik Dünya ekonomisi ve Dünya pazarı biçimlenmiştir. Onun gibi ve ona paralel olarak, bütün ülkelerin egemen zümrelerini kendi kozmopolit bağları içine almış, hepsini birbirine kaynaştırmış biricik EVREN FİNANS-KAPİTALİ vardır. Bu Evren Finans-Kapitali bir SOSYAL SINIF bile olmaktan çıkmıştır. İki sosyal sınıfın (yani, İşveren Sınıfı ile Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfının) çeşitli ZÜMRELERİ içinden seçilmiş EN KODAMANLARI'nın kurdukları bir, söz yerinde ise, EVREN TARİKATI vardır. Bu Finans-Kapital tarikatı, Emperyalizmin GİZLİ FAALİYET yapan suçlu ve kanun dışı DİKTASI'dır.

İşçi sınıfının içinde nasıl kaba işçi, orta işçi, uzman işçi ve ilh. zümreleri varsa; İşveren sınıfının da tıpkı öyle birçok zümreleri, Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfının da birçok tabakaları vardır. O zümre ve tabakaların topu birden FİNANS-KAPİTAL adlı "saman altından su yürüten" KURŞUNİ EFENDİ HAZRETLERİ'nin her gün gizli açık sömürüsü ve türlü baskıları altında bulunur. 19. yüzyıldaki anlamıyla ekonomik, sosyal ve politik alanlarda gerçekten egemen sayılabilecek ayrı bir İŞVEREN SINIFI ve gene ayrı bir BÜYÜK TOPRAK ve MÜLK SAHİPLERİ SINIFI kalmamıştır. Her iki sınıfın içinden evren bankacılığı ve şirketleriyle en iyi kaynaşabilmiş, Bektaşî sırrından beter gizlilikte çalışan bir OLİGARŞİ her şeyin üstündedir. Bu Finans-Kapital oligarşisi her zaman kaçak güreşir ve yakayı ele vermemek için, yazılı olmayan zımnî anlaşmalarla iç içe girmiştir.

Bu şartlar altında, Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri dediğimiz insan kümesi, Antika çağ yadigarı olduğu için, bir SOSYAL TABAKA mıdır? Yoksa, Modern üretimle dolaylıca, ilgili olarak İRAT aldığına göre, bir SOSYAL SINIF mıdır?

Bu soruya şimdi artık pek yer kalmamıştır. Her ülkenin Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri tabakaları içinden en hinoğluhin olan kodaman toprak beyleri, evren bankacılığının gizli casus ve haydut şebekeleri içine katılmışlardır. Böyle bir uluslararası çetenin, yeryüzünde şu veya bu ülkede, ayrı bir sınıf veya tabaka oluşu üzerinde durmaya değmez. Finans-Kapital tüm dünyayı ahtapot kollarıyla sarmıştır. Onun yabancı kumpaslara ve dalaverelere yataklık eden her memleketteki birer avuç omuzdaşları:OLİGARŞİ'dir (azlığın egemen güdücülüğüdür). Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfından Finans-Kapital oligarşisine katılmayanlara, İşveren Sınıfı içinde tekelci olmayan kapitalistlere verilen adla "VAHŞİ" denilebilir. Tıpkı "Vahşi" kapitalistler gibi, "Vahşi" toprak ağaları da, Finans-Kapitalin sömürüp alet olarak kullandığı ALT TABAKALAR durumuna düşmekten kolay kolay kurtulamazlar.

D) ANTİKA TE FECİ BEZİRĞAN TABAKALARI

İşaret etmiştik. Modern toplumda Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri tabakasının, üretime irat mekanizması ile bağlı bulunuşu yüzünden bir sosyal sınıf durumuna girmesi, ancak İşveren Sınıfı henüz GİRİŞKİN SERBEST REKABETÇİ bulunduğu çağlarda mümkün olmuştur. Sapına kadar girişken Serbest Rekabetçi olarak, toplumu Ortaçağ geriliğinden almış, Modern büyük sanayiye ve ileri toplum biçimine doğru getirmiş olan İŞVEREN SINIFI, bildiğimiz gibi yalnız "BATI" adlı dünya bölgesinde başarı sağlamıştır. Buradaki "Batı" sözcüğü, su katılmamış KAPİTALİZM sözcüğünün tam Coğrafya karşılığıdır.

Batıda kapitalizmin prosper (refahlı, genlikli) bir ekonomi ve toplum biçimi geliştirdi. O sayede Antika ve Ortaçağların bütün Tefeci-Bezirgan ilişkilerini kökünden kazıyabildi ve bir daha dinlemeyecek biçimde egemen olmaktan devirdi. Kadim Büyük Toprak ve Mülk Sahibi olan Ağaları, Beyleri, Paşaları (Lordları, Aristokratları, Yunkerleri): Bir daha geri dönmemesine burjuvalaştırabildi. Bu dinamizm bütün dünya ülkelerindeki İşveren Sınıfları tarafından aynı biçimde ve aynı güçte başarısızlandı.

Dünyanın üçte ikisi GERİ ülkelerdir. Ne bakımdan geri? Kapitalizm bakımından... Yoksa herkesin pekiyi bildiği bir haki-

kattir. Bu hakikati, hele ileri "BATI"lılar her gün yerin altından sayısız örnekler çıkarıp ispatlamaktadırlar. "DOĞU" yahut "GERİ" adını almış ülkeler: "BATI" veya "İLERİ" olan ülkelerden binlerce yıl önce Medeniyete kavuşmuşlardır. Doğu'nun Batı'dan geri kalışı, Antika Medeniyete çok ileri derecede ve çok erkenden girmiş olmasına bağlıdır. O yüzden Barbar "Batı" ulusları, Modern kapitalizme "Doğululardan önce ve kolayca girebilmişlerdir. Eski büyük Medeniyetlerin insanları olan "Doğu" ulusları ise, kendilerini taşıtıran Tefeci-Bezirgan Medeniyet ilişkileri dolayısıyla, yerlerinde sayıp donakalmışlardır.

O gelişimle Batı'da Kapitalizm "atı alıp Üsküdar'ı geçti". "Doğu" adını verdiği, bugün "GERİ KALMIŞ ÜLKELER" damgasını vurduğu yerleri ve ulusları sağmal inek sürüleri gibi sömürdü. Yüzyıllardan beri sürüp gelen kapitalist sömürüsü, bütün dünyanın kapitalist olamayan eski MEDENİYET'lerini ve eski "KÜLTÜR"lerini, acımak nedir, utanmak nedir bilmeksizin talan etti. Bu çapulculuk sayesinde, Batı Kapitalizmi'nin anavatanları (metropolleri) dışında kalmış bulunan dünya hiçbir zaman doğru dürüst "namuslu" bir kapitalizme kavuşamadı. Gelişemeyip geri kaldı.

Kapitalist metropoller dışında kalmış ülkelerin türedi kapitalistleri, Batı Kapitalizminin 19. yüzyılda KOMPRADOR'u, 20. yüzyılda doğrudan doğruya ORTAĞI oldu. Geri ülke kapitalistleri yabancı sermayenin ajanı durumunda kalmaktan hiçbir zaman kurtulamadı. İş o kadarla da bitmedi. Geri ülkelerde yabancı çıkarılara kul köle olmuş kiralık ve satılık bir cılız İşveren

Sınıfı, "kendisi muhtacı himmet bir dede" idi. Kendi ülkesine sahip çıkamıyordu. Kendi toplumundaki sosyal sınıflara ve tabakalara karşı gereği gibi bağımsız bir düşünce ve davranış önderi olamıyordu.

Geri ülkenin yerli türedi İşveren Sınıfı, her zaman katlandığı yabancı ajanlığı yüzünden, yabancı sermayenin istemediği bir işi kendi toprağında gerçekleştiremedi. Yabancı sermaye geri ülkelerde gülbüz (prosper) bir sanayi isteyemezdi, kendisine rakip yetiştiremezdi. Rakip olacak her kapitalist gelişimi türlü yollarla baltalayacaktı. Üstelik bu işin "baltacılığım" yerli geri ülke burjuvalarına yaptırdı. Sonuç olarak, geri ülke ile kapitalist ileri ülke arasındaki mesafe her gün biraz daha açıldı. Batı kapitalizminin doğarken Batı'da gösterdiği ekonomik ve sosyal dinamizmi, geri ülkelerin işveren sınıfları gösteremedi. Kendisi "İŞVEREN" değil, yabancı sermayeden "İŞ ALAN" bir çeşit Taşeron durumuna girdi.

Böyle bir durumun gerekleri kendiliğinden ortaya çıktı. 19. yüzyılda beliren geri ülkedeki Komprador burjuvazi, o ülkede Tarihin yadigarı olan derebeyi artığı Tefeci-Bezirgan sermaye ile bir milli sermaye gibi zıtlığa düşmedi. Batıda Modern kapitalizm doğar doğmaz Tefeci-Bezirgan sermayeyi yendi. Geri ülkede Modern kapitalizmin bir ajanı olan Komprador burjuvazi, yerli Tefeci-Bezirgan sermaye ile yan yana yaşadı. Birkaç büyük ve kozmopolit şehirde yabancı sermayenin ajanlığını yapan Komprador burjuvazi, bir vücudun bağırsağında geçinen asalak solucanlar gibi, kendi ülkesinin toprağına ve insanına yabancı kaldı, yukarıdan

baktı. Komprador burjuvazi zeytinyağı gibi üstte yüzdü. Öteki derebeyi artığı Tefeci-Bezirgan sermaye sınıfı su gibi altta kaldı.

Arada birçok politik ve benzeri kargaşalıklar çıktı. Sosyal sınıf ve tabakalar arasında birçok karıştırmalar ve karışıklıklar oldu. Bütün bunlara rağmen, zeytinyağı ile su birbirine kaynaşmadı. O yüzden 19. yüzyıl boyu Komprador burjuvazi milli bir güç olmadığı gibi, geri ülkenin Antika ve Ortaçağlardan artakalmış TEFECİ-BEZİRGAN ve DEREBEYLİK tabakalarını ne ortadan kaldırabildi ve ne de kendi yörüngesine oturtup değişikliğe uğratabildi. Örneğin İngiltere'de olduğu gibi, derebeyi artığı Tefeci-Bezirganlar bir türlü "LORDLAŞTIRILAMADILAR". Komprador burjuvazinin böyle bir sosyal değişikliği yapacak ekonomik gücü olmadığı gibi, sosyal ve politik olanağı da yoktu.

Parlamentarizm bilindiği gibi KAPİTALİST sınıfı ile BÜYÜK TOPRAK ve MÜLK SAHİPLERİ SINIFI arasında geçen pazarlık düzenidir. Bu düzende iki egemen sınıfın bütün zümreleri bir çeşit BORSACILIK yaparlar. Buna klasik adıyla BURJUVA DEMOKRASİSİ denir.

Geri ülkelerde hiçbir zaman öyle klasik bir Parlamentarizm işleyemedi. Burjuva demokrasisi normal bir parlamento çerçevesi içinde iyi kötü pazarlıklara girişip uyuşmakla büyük problemlere az çok çözüm yolları bulamadı. O nedenle ülkenin ORANTILI (izafi) da olsa kalkınması hızlanamadı.

Yabancı sermaye Batı kapitalizminin sömürsünü daha tutarlı kılacak bir ortam yaratmak istiyordu. Bu amaçla geri ülkeye de Batılı usulleri: Parlamentoculuğu, Hürriyetçiliği, Kanun

Devletçiliğini ve Sosyal Adaletçiliği dayattı. Bütün bu tutumlar üstünkörü taklit edilmedi değil. Ne var ki Batı taklitçilikleri geri toplumu büsbütün karmakarışık bir karnavala çevirmekten öteye geçmedi. Her yapılan değişiklik, yabancı sermayenin daha iyi balık avlamasına yarayan bulanık suları arttırmakla kaldı. Bütün "ihtilal"ler, "inkılap"lar "ıslahat"lar, ünlü deyimiyle, "Biz bize benzeriz" biçimlerinde yozlaştı. Bir türlü özenilen Batılılara benzenilemedi.

20. yüzyılın Emperyalist Evren Savaşları ve Evren Krizleri keskinleşip de, Proletarya Devrimleri başarı kazanınca, iş değişti. Batılı Finans-Kapital kendi topraklarında sosyal temellerinin daraldığını gördü. Sömürgelerle geri kalmış ülkeler, proletarya ihtilallerinin yedek gücü (ihtiyat kuvveti) olan MİLLİ KURTULUŞ SAVAŞLARI'na girişti. Bir yanda "Cemiyet'i Akvam" (Uluslar Derneği), yahut "Birleşmiş Milletler" havasıyla, Birinci Evren Savaşından sonra Briyan - Kellog Paktları, İkinci Evren Savaşından sonra Marşal, Truman Doktrinleri ortaya çıktı. Bunlar emperyalistler arası nüfuz bölgelerini, evren ölçüsünde dünyayı paylaşma konularını ayarlamaya çalıştı. Öte yandan geri ve sömürge ülkelerde yeni metotlara girişildi. Modası geçmiş, etkenliği sıfıra düşmüş, toplum içinde ur gibi yabancı bir cisim haline gelmiş Komprador burjuva zümresiyle artık iş görülemezdi. Komprador burjuvaziden daha içli-dışlı ve milleti kolay sürükleyebilecek ortaklar arandı ve bulundu.

Geri ülkelerde Batılı anlamıyla vatani ve milleti uğrunda ölümlü göze alacak bir modern İŞVEREN SINIFI yoktu. Zaten öyle

bir sınıf olsa, onunla uzlaşamayacağını Emperyalizm de biliyordu. Ama başka bir sınıf vardı ve aleste bekliyordu. Bu sınıf her önüne gelen Fatihin karşısında gerekince din iman, bin mintan değiştirerek kuyruk yalayıcılıkla binlerce yıldan beri ayakta kalmış bulunan Antika TEFECİ-BEZİRGAN SINIFI idi.

Uluslararası Finans-Kapital, "Milli Kurtuluş Hareketleri"nin az çok zoru altında kaldıkça, duruma uydu. 19. yüzyıldan beri kendisine sadık uşaklık yapmış kişiliksiz Komprador burjuvaları elekten geçirdi. Bunların en kodamanlarını, en sinanmışlarını, kendi tipinde bir milli Finans-Kapital zümresi durumuna soktu. Bu duruma girer girmez milli Finans-Kapital zümresi de uluslararası Finans-Kapitalin yapısı içine katılmış oldu. Bu gidişin en parlak görünüşü "YABANCI ŞİRKETLERİ MİLLİLEŞTİRMEK" adı altında gerçekleşti. Bu birinci konaktı.

Geri ülkede uluslararası Finans-Kapitalin ilkin ekonomik alanda bir "CÜZ'Ü TAM"ı (bütünleyici parçası) doğar doğmaz, ikinci operasyona geçebilmek için sıkı ve koygun bir hazırlığa girişildi. Sabırla saman altından su yürütülerek, Milli Kurtuluş Savaşının bütün anti-emperyalist gelenek ve görenekleri yavaş yavaş yontuldu. Geri ülke uluslararası Emperyalizmin bir YE-DEK PARÇASI yahut UYDUSU olmuştur denilse, bu söz şaşkınlıklar yaratabilir, belki patavatsızlıklara yol açabilirdi. Öyle denilmedi.

Geri ülkeler neden geri idiler? Çünkü Antika ve Ortaçağ düzenini yaşıyorlardı. Batı neden en yüksek güce ulaşmıştı? Ortaçağın yerine Modern adlı yeni bir düzen kurduğu için. Bu he-

38

sapça Milli Kurtuluşun amacı ne olabilirdi? Ancak ve yalnız "BATILILAŞMAK"...

Böylece ortaya atılıp herkese kolayca benimsetilebilecek parola en zararsız ve göz kamaştırıcı biçimiyle bulunmuştu. Geri ülkeler Emperyalizm'e uşak yahut Finans Kapital'e bir milli şube haline geliniyorlardı: Batılılaşıyorlardı.

Bu, uzun süren ikinci konaktı. Bu uzun vadeli konakta ekonomik ve sosyal ve hele politik hazırlıklar hiç de güç olmadı. Çünkü geri ülkelerin ta Firavunlar ve Nemrutlar çağından kalma DEVLETÇİLİĞİ vardı. Devletçiliğin bütün subaşları ve köşe taşları yeni Finans-Kapital zümresine kestirildi. Daha "YABANCI ŞİRKETLER MİLLİLEŞTİRİLİR" yahut "KURTULMUŞ TOPRAKLAR ÜLEŞTİRİLİR"ken, kadim Komprador burjuvaların Avrupa'da tahsil görmüş yahut yabancı okul diplomalı parlak çocukları imtiyazlı tekelci durumlara geçirdiler. Fakir memleketi "ZENGİNLEŞTİRME" parolası altında "SERMAYE BİRİKTİRME"nin en korkunç biçimleri mubah görüldü. Geri ülke halklarını soyup soğana çeviren ağır vergilerle çığ gibi büyüyen Bütçeler kotarıldı. Bu bütçelerin yüz milyonları hep uluslararası Finans-Kapital ile içli-dışlı şirketler kuran "MİLLİ" şapkalı vurgunculara tahsis edildi.

Beri yanda bu "yağma Hasan'ın böreği"ne ağızları sulanarak, binlerce yıldır "Allah Allah!" diyen Antika TEFEÇİ-BEZİRGAN sınıfı yavaş yavaş Finans-Kapitalin ağırları içine, aracı, ortak yahut alt ve uşak durumunda çekildi. Bu kaynaşma sayesinde, geri ülkenin, artık yerliliği ve yabancılığı kalmamış Finans-Kapital'e yağma sofrası yapıldığı ortadaydı. Memlekette bütün

"ileri gelen" kodamanlar bu sofraya oturtuldular. Kadim Tefeci-Bezirgan sınıfı içinden de en kodamanları ve en sınanmışları seçilip alındılar. Devletçi veya vurguncu yağma balını tutan Tefeci-Bezirganlar da parmaklarını yaladılar. Ve bir anda uluslararası Finans-Kapital efendilerinin kendileri için (Kadim Firavunların ve Nemrutların yerine) yeni efendiler olarak geçtiklerini gördüler. Allah yerine Emperyalizme tapmanın daha çıkarlı durumlar sağladığını her günkü pratikleriyle anladılar.

O zaman "HÜRRİYET", "DEMOKRASİ" havaları estirildi. Emperyalizmin düşmanı olma geleneklerine dayanan MİLLİ KURTULUŞ liderleri öylesine göklere yükseltildiler ve Tanrılaştırıldılar ki, o yüce katlardan aşağı halka inmeyi uçurlara yuvarlanmaktan beter sandılar. Öyle bir halkçılığın hayal kırıklığına uğramaktansa, "Baticılık" uğruna hazır ellerine geçmiş ve uysallaşmış bulunan Devletçiliği harcayarak putlaştırmaya baktılar. Bu liderlerden kafa tutanlar çıktıysa, onlar da Endonezya'nın Sukarno'su gibi, allem edilip kallem edilerek tepesi taklak getirildiler.

Kurtuluşa inanmış yüz binlerce insan bir gece yarısı baskını ile "KOMÜNİSTLER" damgası altında çoluk çocuk, karı kızan kılıçtan geçirildiler. Daha uysal davranan liderler, uluslararası Emperyalizmin açık seçik ajanlarını sivri ttiler. Geri memleketi ekonomi ve kültür ağları içinde tutan şirketler geniş yığınlar? bunaltıp aldatmakta yerden göğe dek "hür" bırakıldılar. Halktan hiç kimsenin ne olduğunu bilmesine vakit bırakılmadı. Gerçekten fakir halk gönüllüsü olan ülkücülere soluk aldırılmadı. Devletçiliğın muazzam

kahredici kıyım makineleri ÖZEL TEŞEBBÜŞÇÜLÜĞÜ "serbestçe" iktidara çıkarttı.

O zaman ne oldu? Geri ülkelerde Antika Tarihin sık sık yazdığı cilvelerden biri oldu. Bu bir çeşit "TERSİNE RÖNESANS" idi. Kapitalizm, Batı'da TEFECİ-BEZİRGAN sınıfı kökünden kazımadıkça, normal olarak doğmamıştı. Fakat geri ülkelerde, kapitalizmin son çağı olan Emperyalizm döneminde Tefeci-Bezirgan sınıfı kökünden kazınmak şöyle dursun, bütün dişleri ve tırnaklarıyla kapitalizme ortak olmaya ve kapitalist iktidarı ayakta tutmaya kendini verdi. Bu bir Tarihin tersine akışı mıydı? Evet. Böyle tersine akıntılar ölüm çağına gelmiş düzenlerin büyük anafoları içinde görülebilirdi. Kapitalizmin inkâr edeceği Tefeci-Bezirgan sınıfı, 20. yüzyılda sanki kapitalizmi inkâra kalkışmış gibiydi. Ancak bu görünüştü. Dizginler görünmeyen örümcek ağıları gibi uluslararası Finans-Kapital mekanizmasının ve en büyük emperyalist iktidarların elinde idi. Modern Finans-Kapital nasıl tarihin çarklarını geri çevirmekte ve gericilik yapmakta eşsiz ise, tıpkı öyle, Antika Tefeci-Bezirgan sınıfı da, insan kazançlarını inkâr etmekte ve gericilik yapmakta Emperyalizmden aşağı kalmıyordu.

Böylelikle tencere yuvarlandı kapağını buldu. Ortaçağlardan, hatta ilk Antika çağlardan kaldığı bilinen Kadim Tefeci-Bezirgan sınıfı, modern çağın dünya ihtilalleri ve sosyalizm döneminde, Finans-Kapitale YEDEK UYDU ve İHTİYAT GÜCÜ olarak, geri ülkelerde iktidar mevkiini paylaştı. Bu yüzden Tefeci-Bezirgan sınıfı, sanki bir Modern sosyal sınıf imiş gibi, geri ülke-

lerin ekonomisinde, toplum ilişkilerinde, politikasında, kültüründe, ahlakında ağır basan söz sahibi bir sınıf kesildi.

Bugün geri ülkelerin SOSYAL YAPISI denince, yukarıda saydığımız SINIF İLİŞKİLERİ gözümüz önünden ayrılmamalıdır. Geri ülkelerin ekonomisi de, sosyal üst katı da, ancak o sınıf ilişkilerinin belirlediği ve karşılıklı olarak biçim verdiği TEMEL ve ÜST-YAPI düzeni içinde değerlendirilebilir.

(AYDINLIK, Sayı: 2, Aralık 1968, s 119-133)

GENEL OLARAK SOSYAL PARTİLER

Sosyal sınıf bölümlerinin ne oldukları geçen yazımızda belirtildi. Bunların toplum içinde etki ve tepkileri her alanda ayrı biçimlere bürünür. Bu etki ve tepkilerin en önemlileri SİYASİ İKTİDAR alanında görülür. Sosyal sınıf bölümlerinin siyasi iktidar eylemlerine SİYASİ PARTİ adı verilir.

A - SİYASİ PARTİ NEDİR VE NASIL KURULUR?

Toplumun derinliğinde var olan bölümlenişe sosyal sınıf denince, bunun toplum yüzeyinde çıkmış yankısı SİYASİ PARTİ olur. Sosyal sınıf toplum yapısının görünen katları ise, Siyasi Parti bu yapının en üstündeki kiremitliğine benzetilebilir. Burada siyasi partiyi kiremitliğe benzetmekle, önemsiz göstermek istemiyoruz. Nitekim insanların barındıkları yapılarda kiremitlik önemsiz bir bölüm sayılamaz. Kiremitlikte olacak ufak tefek çatlaklar, bütün yapının duvarlarına ve temeline dek sızıntılar, yıkıntılar yapabilir. Siyasetle ve siyasi parti ile sosyal yapı arasındaki ilişkiler de ona benzer.

Konuyu bir başka yandan açalım. Siyasi parti niçin kurulur? SİYASİ İKTİDARI ele almak için.

Siyasi İktidar nedir? Tek sözcükle DEVLET'tir.

Devlet niçin vardır? Toplum içinde doğmuş sosyal parçalılıkları, bölükleri, kısımları (sosyal sınıf, tabaka ve zümreleri) birbirleri ile tepişirken, kurulmuş ve BELİRLİ DÜZEN'in dışına çıkartmamak üzere baskı altında tutmak için vardır.

Demek toplum içinde sosyal bölükler bulunmasa, onların çatışmaları olmazdı. Sosyal bölüklerin çatışmaları olmasa, on-

ları baskı altında tutup KURULU DÜZENİ korumak üzere, bir Devletin doğmasına yer kalmazdı. Nitekim Medeniyetten önce sınıfsız ilkel toplumda Devlet yoktu. Sosyalizmin gelecek yüksek konağında da Devlet olmayacaktır.

Bir baskı cihazı olarak Devletin öz yapısı nedir? Başlıca iki şeydir: 1- Vatandaş çoğunluğunun dışında bir silahlı adamlar teşkilatlandırmak, 2- Cezaevleri kurmak. Bu tarif daha yapılırken anlaşılan şey şudur: Devlet daha doğarken vatandaş çoğunluğunu silahsızlandırmak zorunda kalır. Yoksa Devlet görevini yerine getiremez. Nitekim İlkel Komuna'da eli silah tutan herkes, her zaman, başkaları kadar silahlıdır. O yüzden herhangi silahlı insanı bir başkasının yakalayıp cezaevine sokması imkansız olur.

Bu nedenlerle Devlet: Toplum içinde, toplumdan ayrı bir silahlı kişiler ve cezaevleri örgütü olarak ayrılır. Sonra, her fırsattan yararlanarak toplumun üstüne yükselip çıkar. İşte bu, toplumdan kopup insanüstü yüksekliklere tırmanmış örgütü ele geçirmeye İKTİDAR SAVAŞI denir. Eğer böyle bir iktidar doğmasaydı, onu ele geçirmek üzere siyasi partilerin kurulması diye bir konu ortaya çıkmazdı.

SİYASİ PARTİ ile SOSYAL PARTİ (sosyal bölümlülük) arasındaki sıkı bağıllık bu kertede açık, alfabetik ve matematik bir gerçekliktir. Bir toplumda sosyal bölükler (sınıflar, tabakalar ve zümreler) bulunmasaydı, SİYASİ PARTİLERE de yer kalmazdı. Siyasi bölüksüz bir toplumda (sınıfsız bir sosyete) yapılabilecek her türlü siyasi gösteriler, politika oyunları, ya

kumarcılığa alışkınların acıklı bir hastalığı yahut işsiz ve den-
gesiz psikopatların gülünç semptomları olurdu. Öylelerine ya
acıdır yahut gülünür geçilirdi. Gösterilen en ciddi tepki, böyle
"siyasi"leri bir hastaneye kaldırıp tedavi etmekten öteye geç-
mezdi.

Tersine, bir toplumda sosyal bölükler (sınıflar, tabakalar ve
zümreler) gerçekten varsa, orada, SİYASİ PARTİLER
kaçınılmaz olur. Biz istesek de, istemesek de insanlar iktidar
çevresinde bir sıra siyasi bölünmelere ayrılırlar. Bu bölünmele-
ri yasak da etsek, siyasi bölükler yani partiler, yerin altında ya-
hut yerin üstünde, az çok bilinçli veya bilinçsiz mutlaka kuru-
lurlar. Yasak edenlerin kuruntularından başka hiçbir yerde, si-
yasi partiler yok edilemezler. Çünkü siyasi partilerin kökleri,
yani sosyal bölünmeler toplum ortalığında bulunmaktadır.

Bu kısa açıklama üzerine, "Siyasi Parti nedir?" sorusuna ve-
rilecek karşılık kendiliğinden ortaya çıkar. Toplumda herhangi
bir bölünmeyi yaşayan insan kümelerinin iktidar eğilimleri, ya-
ni Devleti ele geçirme çabaları siyasi partileri yaratır. Başka bir
deyimle, siyasi parti, sosyal bir bölük insanın iktidar eğilimleri-
ni temsil eden bir örgüttür.

Bu gerçeklik anlaşılır anlaşılmaz, "İKTİDAR" sözcüğünün
bütün insanüstü gösterilmeye çalışılan ve en inanılmaz biçim-
lerde mistikleştirilen bin bir tecellisi aydınlığa çıkar. Birçok
yanlış kavramlar, sürüyle düşünce davranış kargaşalıkları yahut
alışkanlıkları kendiliğinden ortadan kalkar. Ve problemin tersi
doğru olarak konulabilir.

Bir ülkede SİYASİ PARTİLER varsa, o ülkede veya dünyada toplumun ayrı ayrı bölüklere bölünüşü var demektir. Bir ülkede hem siyasi parti kurulur, hem de sosyal bölünüşler (sınıflar, tabakalar, zümreler) yoktur denilirse; böyle bir iddia, en saçma görüldüğü zaman bile, kendine göre derin bir anlam taşır. Bu anlamları, toplumun karakteristiğine göre ayrı ayrı biçimlerde görebiliriz.

Ya toplumda gerçekten BİLİNÇLİ bir örgüt, sosyal sınıfları yok etmek üzere tarihcil görev yaptığına inanmaktadır. O zaman bu görev, şu veya bu sosyal sınıfın mekanizmasına dayanasa bile, sınıf ayırdı yapmaksızın tümüyle insanlığa yönelmiştir. Böyle açık insancıl bir görevi güdenler, gizlemeye değil, büsbütün açıklamaya önem verirler. Onun için, sosyal bölünüşleri yok saymaya yer kalmaz. Sosyal bölünmeler vardır, ama giderilmeleri için toplumun ekonomik temelinde ve sosyal üst-yapısında gelişen şartlar yeterince olgunlaşmıştır, denir. Toplumdaki bölünüşlerin ve çatışmaların ne ekonomik, ne sosyal, ne kültürel ve ilh. gerekliliği kalmamıştır. Tarih bakımından yargılanmış gibi müzeye kaldırılması gereken sosyal bölükler henüz silinmemiş olabilirler. Bunların politika alanında debelenmeleri, boşuna ve yok yere hem toplumu, hem kendilerini zarara uğratar. Böyle kısır ve boşuna zararlı çabalarla çatışmalara sürüklenmemek için, işin bilincine ermiş bir siyasi parti ortada bulunabilir.

Bugün yeryüzünde bu anlamda tek kalmış yahut güdücü duruma girmiş Sosyalist Partileri vardır. Ancak bu partilerin

başlıca görevleri bir an önce kendi temellerini yok etme bilincinden güç alır. Böyle bir tek partide insanüstü otoriteler yaratılmaz. İktidar için iktidar ülküsü taşınamaz. Parti için parti yoktur. Kutsal misyon, toplum içinde binlerce yıldır babayı oğla düşman etmiş sosyal bölünmeleri babanın da oğlun da hayrına gidermektir.

Başka türlü de tek parti veya dokunulmaz iktidar çeşitleri vardır. Bu çeşit iktidarlı toplumlarda sosyal bölükler (sınıflar, tabakalar ve zümreler) bütün belirlilikleri (determinizmleri) ve dinamizmleri ile yaşamaktadırlar. Ama onlardan birisi, yani üstün egemen sınıf, iktidar mevkiini münhasır olarak kendi tekelinde bir imtiyaz ve bir tahakküm cihazı gibi kullanmak ister. Devleti ele geçiren sınıf onu uzun süre muhafaza edemeyeceğinden korkar. Devlet iktidarının elinden kaydığı gün eriyip yok olacağını bilir. Çünkü tarihcil ve ekonomik şartlar o egemen sınıfın dinamizmini sifıra doğru indirmiştir.

O zaman, sosyal bölükler arasında az çok bilince ve hesaba dayanan bir savaşın yaratacağı dengeliliği egemen sınıf göze alamaz. Vaktiyle Spartalılar idare ettikleri kölelerini sık sık kılıçtan geçirirlerdi. Modern çağda böylesine açık bir davranış başarılamayacağı için, egemen sosyal bölüğün Devlet iktidarı kendi partisinden başkasına yaşama hakkı tanımaz. Yani, hem sosyal bölünüşleri kaldırma amacı güden eğilimlere karşı kanlı saldırılarda bulunur: Demek toplum bölünmelerinin kaldırılmasını değil, ebediyen var olmasını sağlamaya çalışır, hem de sosyal alt bölüklerin kendi siyasi partilerini kurmalarına

dayanamaz, sınıflar arasındaki hesaplı, bilinçli davranış dengesine güvenemez. O zaman, böyle bir tekelci iktidar saçma bir zorbalık durumuna düşer. Bir sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerine tahakkümü doğar. O sisteme FAŞİZM denir.

B- DEMOKRASİ, TOTALİTERLİK VE PARTİ KURULUŞLARI

Buraya kadar incelenen konu içinde iki terim aydınlanmaya muhtaç kalmıştır. Bunlardan birisi Demokrasi, ötekisi Totaliterlik adını alır.

DEMOKRASİ nedir? Sosyal bölümlü (sınıflı) bir toplumun içinde birden fazla siyasi parti kurulmasına izin verilirse, bu politikaya Demokrasi adı veriliyor. Kurulan partilere de Demokrasi partileri deniliyor.

TOTALİTERLİK nedir? Sosyal bölümlü (sınıflı) bir toplumun içinde tek bir siyasi partiden başka parti kurulmamasını güden siyasete yaygın Batılı deyimiyle Totaliter politika deniliyor. Totaliterliğe uygun düşen partilere de Totaliter partiler adı veriliyor.

Ancak basmakalıp bir benzetişle, TOTALİTER adı verilen TEK PARTİ sistemleri, özleri bakımından birbiriyle taban tabana zıt iki tiptedirler.

Sosyal bölümlülükleri KALDIRMAK üzere kurulan tek partilere Sosyalist Partileri denir. Sosyal bölümlülükleri kıyamete dek SÜRDÜRMEK üzere kurulan tek partilere Faşist Partileri denir.

Geri kalmış ülkelerde üçüncü tip bir totaliter TEK PARTİ daha vardır. O ne Faşist Partisi, ne de Komünist Partisi olmamak

iddiasındadır. Memlekette sosyal bölünmüşlükler yeterli kesinliğe erişememiştir. Bundan yararlanarak Devlet gücüyle bir ülkede çok partililik yok edilir. Bu üçüncü tip gibi görünen Totaliterlik gerçekte: Sosyal bölümlülükleri (sınıfları) İNKÂR yoluyla, sosyal bölünmeleri YARATMAK amacını güder. Görünüşte siyasi partileri yasak ederken, toplumda sosyal bölünmeleri önlemek ister gibidir. Ancak bilinen örnekleriyle çok iyi anlaşılmıştır ki, bu gösteriler lafta kalan aldatmacadırlar.

Gerçekte toplum yapısı sosyal bölüklerle paramparçadır. O sosyal bölünmeleri önlemek iddiasında bulunan siyasi tek parti, perde ardında sosyal bölüklerden birinin elindedir. O bölük henüz cılız olduğu için, kendisini maskelemek zorundadır. Tek partiler o bölük insanı bir yandan üstün ve egemen duruma sokarken, öte yandan açıkça savunamayacak kadar güç durumdadırlar. Hem haksız, hem görevsiz bir pısrık sosyal sınıfı güçlendirmek kaygısındadırlar. İlerde o egemen sınıfı kuvvetli bir siyasi partiye kavuşturmak uğruna Totaliterlik yaparlar.

Demek toplumda, Totaliterlik adı verilen tek partililik, son duruşmada, ya gerçek Sosyalizmdir, yahut gerçek Faşizmdir. Öteki üçüncü tip gelgeç olan ve tarihin büyük krizler çağında beliren bir GEÇİT tipidir. Devlet, siyasi iktidar ve siyasi partiler üzerine bilinen genel kuralı ortadan kaldıramaz.

Genel kural olarak, bir siyasi parti niçin kurulur? Bir sosyal bölük insanı temsil etmek için ve temsil ederek kurulur. Bunun dışında siyasi partiden söz etmek, ya ne dediğini bilmemek, yani aldanmak yahut insanları gözlerinin içine baka baka aldatmak olur.

Siyasi parti hangi sosyal bölük insanı temsil eder?

Her sınıflı toplumda: Bir başlıca SOSYAL SINIFLAR vardır; bir de sosyal sınıfların içindeki SOSYAL ZÜMRELER vardır. Onlar dışında birçok SOSYAL TABAKALAR vardır. Siyasi parti bu üç kategori sosyal bölünmelerden, bu üç türlü toplum parçalarından birisini temsil eder.

Modern toplumdayız. Modern toplumda bir siyasi parti başlıca sosyal sınıfların partisi olabilir: 1) İşveren sınıfının, 2) İşçi sınıfının... Bunlara SINIF PARTİLERİ diyebiliriz.

Bir sosyal sınıfın içinde yalnız bir sosyal zümreyi temsil eden siyasi partiler de kurulabilir. Bunlara ZÜMRE PARTİLERİ diyebiliriz.

En sonra sosyal sınıflar dışında kalmış, geçmiş toplumların kalıntı bölükleri olan sosyal tabakaları temsil edecek siyasi partiler de kurulabilir. Bunlara TABAKA PARTİLERİ adı verilebilir.

Daha bu basit tanımlamayı yaparken, siyasi partilerin karakterleri ile karşılaşmış bulunuruz. Bir toplumda siyasi iktidara gelmek üzere savaşıacak olan siyasi partilerin hangileri, en gerçek ve mantık sonuçlu olabilir? Kendiliğinden bellidir. Her toplumun ekonomi temelinde üretim ilişkilerine DOĞRUDAN DOĞRUYA ve BİRİNCİL KERTEDE ilgisi bulunan sosyal sınıflara dayanan siyasi partiler daha etkili olabilirler. Ne yaptıklarını bilirler, yapacaklarını bilince ve pratiğe kolaylıkla geçirebilirler. Çünkü bu imkânı ve bu gücü içinde yaşadıkları ve dayandıkları sosyal sınıfta bütünüyle bulurlar.

Zümre partileri, tabaka partileri kurulamaz mı? Kurulur. Hatta modern toplumda, bir paradoks gibi gözükse bile, en çok bu çeşit partiler kurulur durur. Çünkü Modern İşveren sınıfı her gün biraz daha sayıca azaldığını görür. Durumunun, inceldiği yerden kopmaması için, SİYASİ BİLİNÇLER'i elinden geldiği kadar karıştırmak ister. Bu da elden geldiği kadar çok bir sürü birbirini tutmaz, birbiriyle kayıkçı dövüşü yapan siyasi partiler kurulmasını kışkırtır. O yüzden her kapitalist ülkesinde sanki iktidarı alacakmış gibi önüne gelen zümre ve tabaka partileri her gün kurulurlar, dökülürler. Siyasi parti kurmak, maç seyircilerini eğlendiren spor kulüpleri kurmak çeşidinde ve anlamında olağan sayılır.

C- EGEMEN SINIFLARIN ALT SINIFLARI OYALAYIŞLARI

Büyük istikrarlı kapitalist ülkelerin egemen sınıfları kendilerinin ekonomi ve teşkilat güçlerine güvenirlere. Bu güvenle hiçbir sosyal zümre veya tabakanın partisini açıktan açığa yasaklamazlar. Öyle iken kendi sınıf diktatörlüklerini en demokratik gösterilen "şallar"la dahi güç örtebilirler. Onların demokrasisi siyaset yahut idare yasakları gibi cılız engellere önem vermez. Ekonomik ve sosyal güçlerini kullanarak alt sınıf bilincini taşıyacak teşkilatlanmaları yaşatmamanın kolayını bulurlar ve öylece kapitalist sınıf diktatörlüğünü, görünüşte olsun, "demokrat" kılıf içinde saklarlar.

O zaman, ileri ve "büyük demokrasiler" adı verilen burjuva egemenliği ülkelerinde oynanan usturuplu oyunla karşı karşıya geliriz. Buralarda gerçi hiçbir parti "kanun zoruyla" kapatılmamış görünür. Hatta en aşırı akımlar, isterlerse Komünist Partileri dahi kurmakta serbest sayılırlar. Bununla birlikte olaylara bakınca ne görürüz? Ülkenin bütün alın yazısı hep İKİ SİYASİ PARTİ elinde kalır. Onların dışındaki her parti, yasak edilmekle beraber, sahnede belli başlı hiçbir rol oynayamazlar. Egemen çifte partinin klasik anayurdu Anglo-Sakson ülkeleri-

dir. İngiltere'de bir zamanlar MUHAFAZAKÂR-LİBERAL adlı iki parti vardı. Şimdi MUHAFAZAKÂR-İŞÇİ partileri sahneyi dolduruyor. İngiliz burjuvazisi eski Muhafazakâr Partisinin adını bile değiştirmeksizin olduğu gibi kalmasını sağlamıştır. Yalnız Liberal adı artık kapitalizmin 19. yüzyılında giyilen bir elbise olduğu için çıkarılmış, onun yerine LABOUR (Emek) yani İŞÇİ kılığına girilip 20. yüzyılın modasına uyulmuştur.

Amerikan kapitalizmi böyle bir moda değişikliğine dahi lüzum görmemiştir. Nasıl olsa büyük yığınları, günlük yaşantı standardını yüksekçe tutarak kuzu gibi uslu bir sürü halinde kolayca güdebilmektedir. Öyle ise sahneyi tutan çifte partinin adlarına ve sembollerine bile dokunmaya yer yoktur. Eski Fil hortumlu CUMHURİYETÇİ parti ile Eşek kulaklı DEMOKRAT parti hiç istiflerini bozmaksızın, politika tahterevallisinin iki ucuna bütün ağırlıkları ile oturuvermişlerdir. Biri iner biri çıkar. Fakat her zaman aynı kapitalizm Amerikan milletinin sırtında taşıdığı egemenlik oyununu sürdürüp gider.

Şu "büyük demokrasiler"in hiç değişmeyen fiili eşekli çifte partileri sınıf partileri midirler? Evet.

Hangi sınıfların partileridirler?

Kapitalizmde böyle açık soruya hiçbir zaman açıkça karşılık verilemez. Kapitalizmin en büyük başarısı da en basit soruların açık karşılıklarını verdirtmemekle sağlanır. Bu sayede belirli egemen sınıflar hiç burunları kanamaksızın boyuna iktidarda tutunabilirler. İktidarda tutunabilmenin birinci şartı, ikide bir memlekette "iktidar değişikliği" yapıyormuş gibi, tahterevallinin iki

ucunda oturan çifte partiden birini yahut ötekini alaşağı etmek ve yerine sanki başka bir sosyal iktidar geçiyormuş gibi, yeni kabineler kurmaktır. Zengin ve kurnaz kapitalizmler ellerine geçirdikleri iktidarların SINIF KARAKTERLERİNİ böylelikle gözden kaçırlar. Ve o sayede egemenliklerini ebedileştirirler.

Her kapitalist toplumun egemen sınıfı, iktidarını aksaksız yürütebilmek için iki politikayı gözden uzak tutmaz:

1- Alt sınıf ve tabakaları her şeyden önce İŞSİZ BIRAKMAK.

2- Bundan sonra halkı ne yapıp yapıp KAFADAN SİLAHSIZLANDIRMAK.

Bütün akıllı, yani gerçekçi büyük kapitalist demokrasilerin siyaseti bu iki başlı görevde toplanır. Bu görevi yerine getirmek için ÜST SINIF partileri bir şeye çok dikkat ederler. Memlekette bütün ekonomik ve sosyal problemleri hiç eksiksiz onlar ellerine almış görünürler. O görüntü ile bütün sosyal sınıf, zümre ve tabakalara temsilci olmak gibi ince bir işi yerine getirmek zorunda kalırlar.

Buna karşılık, ALT SINIF partilerine hangi rol düşer? Bu, aynaya bakar gibi üst sınıf partilerine bakmakla öğrenilir. Politika dahi çivi çivi ile sökülür. Alt sınıf partileri de ister istemez en az üst sınıf partileri kadar bütün sosyal ve ekonomik problemleri ele almak zorundadırlar. Ayrıca işçi sınıfı gibi ezilen ve sömürülen bütün sosyal zümre ve tabakaları kafadan silahlandırmak gerekir. Böyle halktan çıkmış ve burjuva egemen partilerinin tekerleklerine çomak sokan partilerin memleket

meselesini sınıf bilinci ile kaynaştırıp ele almaları, politika problemini büsbütün karıştırır.

O yüzden bütün burjuva ülkelerinde politika alanı, inadına karartılmış, göz gözü görmez bir mahşer yerine çevrilir. Bu alanda bir SİYASİ PARTİ'nin ne olduğunu kavramak en güç problem olur. Bu karanlıkta yönelmek için bir partinin hangi sosyal sınıf, zümre ve tabaka eğilimini taşıdığını kesince kestirmek birinci şarttır. Ancak bir siyasi partide bulunan EGEMEN EĞİLİMİ kavramak en ağır ve korkunç, güçlükleri taşır.

Bir siyasi partinin İÇ YÜZÜNÜ anlamaya engel olan başlıca iki yaman güçlük ortaya çıkar:

1- O partinin sosyal sınıf eğilimini iyi bilmek,

2- O bilince varıncaya dek karşılaşılan bin bir pratik ve teorik tehlikeleri göğüsleyebilmek...

Bu iki güçlük de birbirinden aşağı kalmayacak kertede önemlidirler. Çünkü bir siyasi partinin sosyal sınıf eğilimini kestirmek ne denli çok bilgi, tecrübe isteyen uğraştırıcı bir iş ise, tıpkı öyle, kesin bir kaniye varmak için varılan girişimlerde insanların uğratıldıkları SUÇLANDIRILMALAR ve CEZALANDIRILMALAR karşı koyabilmeleri için en az o denli büyük cesaret, enerji ve uğraşı ister.

Şaka değildir. Egemen sınıflar 7 bin yıllık tecrübelerin mirasçılarıdır. Yüzlerce yıl bir avuç adam büyük toplum yığınlarını gütmüşlerdir. Gütmek için türlü kafaca ve bedence silahsızlandırmalara uğratmışlardır. Bu uğratışlarında yetmiş bin türlü kurnazlık edinmişler, kalleşlikler uygulamışlardır. O

ebedi ve ezeli egemen sınıf oyununu bozmak, masallardaki sihirbazların büyüsünü çözmekten daha çetindir. Sınıflı toplum oldu olasıya üst sınıfların kaygıları ile yürütülür. Bu kaygıların en büyüğü; alt sınıfları ŞAŞKINA ÇEVİRMEK ve BİTKİN TUTMAK'tır. Bu alanda bizim yaşantımıza miras kalmış bitmez tükenmez çeşitler göz önüne getirilebilir.

Kültürümüze en yakın iki olayı alalım.

İslam toplumunda Mekke'nin Tefeci-Bezirgan kodamanları, ilkin Ebu-Süfyanlar, sonra oğulları Muaviyeler idi. Bunlar ülkücü "MUŞTULANMIŞ HALİFELER" (Hülefa'i Raşidin) iktidarını ele geçirmek istedikleri zaman ne yaptılar? Biliyoruz, Mekke kodamanlarının çoğu "GÖNÜLLERİ UZLAŞTIRILMIŞ" (Müellifetül-kulup) denilen Müslümanlardı. Gönülleri neye uzlaştırılmıştı? Müslümanlığa... Nasıl uzlaştırılmıştı? Para ile.

Yani, pratik gerçekçi olan Hazreti Muhammed, Mekke kenti içinde bir an önce birliği sağlamak istiyordu. Ancak, o birlikle cihan görevine daha çabuk girişebilirdi. Müslüman olmamakta inatla direnen Mekke mütegalibesinin paraya taptığını biliyordu. Onları para ile Müslüman etmişti. Ganimetten bu kodamanlara da bir pay ayırmayı Kur'ana kadar soktu.

Yeryüzünde Müslümanlık büyük başarılar kazanır kazanmaz, o parayla Müslüman olanların huyları depreşti. Bütün ganimetlerin ve fütuhatin üzerine oturabilmek için, yürekten gerçek Müslüman olan "Muştulanmış Halifeler"i (Eubekir, Ömer, Osman, Ali'yi) sona erdirmek istediler. Onların devrimci gelenekleri derin Müslüman demokrasisi idi. Mekke vurguncuları

son "Muştulanmış Halife" Ali'nin kişiliğinde Müslüman demokrasisini kökünden kazımağa kalkıştılar.

Ne ile? Gene Müslüman demokrasisinin temelinde yatan İlkel Sosyalizm Barbar gelenekleriyle. Önlerine çıkan son engel Halife (Peygamber vekili) Ali idi. Onunla, bahaneler bulup Siffiyn savaşmasına giriştiler. Mekke Tefeci-Bezirgan çocukları için, din iman, bir mintan, çıkar ve para idi. Onlara Müslüman olmaları için Kur'an hükmüyle sağlanmış bulunan parayı ikinci "Muştulanmış Halife" Ömer ortadan kaldırmıştı. Ali daha da ileriye gidebilirdi.

Mekke vurguncuları İslam dini içinde seçimle iktidara gelen Cumhuriyet sistemini Antika müstebit krallığa çevirmek istediler. Ne var ki, Siffiyn savaşında vurguncuların başı olan vali Muaviye, askerlerinin yenileceğini gözleriyle gördü. O zaman hükümlerini hiçe saymaya kalkıştığı Kur'anı Kerim'i mızraklarının ucuna asan Muaviye askerleri Ali ordusuna karşı durdular.

Vurguncular ordusu "MÜSLÜMANIZ" demek istiyorlardı Oysa Muaviye partisi daha ilk günden para için Müslüman olmuştu. Şimdi para için isyan etmiş, para için Müslümanlığı pazara çıkarıyordu. Öyle iken, zengin aristokrat sınıfın öz Müslümanlığa düşman olan partisi, asıl fakir fukaranın gönülden benimsedikleri Müslüman partisine karşı daha Müslüman imiş gibi göründü. Bugün için inanılmaz sayılacak bayağı hakemlik kalleslikleriyle asıl Müslümanları önce aldattı, sonra öldürdü. Böylelikle Müslümanlığı ilk temiz, insanlı eğiliminden sıyrarak derebeyleştirdi.

Zamanla, en demokratik cumhuriyet dini olan Müslümanlık, en zalim Halifelerin müstebitliği altına girdi. Zengin fakir kavgaları son derece keskinleşti. İktidarı elinde tutan üst sınıflar Müslüman halkı dış savaşlarla oyalayıp, sınıflar arasındaki iç çelişkileri uyuşturmak hinoğlu hinliğine başvurdular. Müslümanlıkta savaş ancak kutsal CİHAD idi. Cihad din düşmanı Hıristiyanlara karşı açılırdı. Oysa burada o kutsal gaza prensibi yok edildi.

Sahte Müslüman Tefeci-Bezirgan egemen sınıflar, Müslüman fakir halkını ezip harcamak üzere yoktan boşazlaşmalar kışkırttılar. Ve bu oyunlarını kodamanlara mahsus kitaplara Devlet idaresi usulü olarak geçirttiler.

Neticede, Müslümanların ve Müslümanlığın ezilip yıkılmasına dek varıldı. Bütün o sömürü ve yıkılış yüzyıllarında, Muaviye askerlerinin mızrakları ucunda KUR'ANI KERİM asıldığı gibi, Müslümanlığı uçuruma götürenlerin bayraklarında da en koyu mutaassıp MÜSLÜMANLIK yazılıydı. Müslüman düşmanı sınıfın partisi, iktidarını Müslüman halkına karşı savunabilmek için: Dünyada herkesten çok Müslüman görünmek yollarını domuzuna kulanabildi.

Bu Antika örneğe çok dikkat edelim. Ali düşmanı kesilen askerler hangi sosyal sınıfın aygıtları idiler? Mekke'de Müslümanlığı yıllarca boğmaya çalışan ve boğamayınca para ile Müslüman olan, sonra demokratik Müslümanlığı halk düşmanı ve zalim bir iktidara çeviren ezeli müstebit TEFECİ-BEZİRGAN sınıfının aygıtları idiler. Ancak bu sosyal sınıf sinsi karakterlerini gizleyebilmek için fakir halka en utanmazca yalanları yuttur-

manın yolunu buldular. Onların bu hilelerini keşfedip açıklayacak kimselere karşı neler yapmadılar? Şımartıp sivriltmeler, para ile satın almalar, bin bir Tarikat hilebazlıkları yetmediği zaman idare işkenceleri, resmi katliamlar birbirini kovaladı.

Tek neden: İktidardaki SİYASİ PARTİ'nin hangi sosyal sınıf partisi olduğunu saklamak. İşin iç yüzünü açığa vurmaya kalkışanları bu yüzden en ağır ölüm cezalarıyla yok ettiler.

Modern çağda sosyal sınıf ilişkileri hayli duruldu. Kapitalizmde üstteki İşveren sömürücü sınıfı, alttaki sömürülen İşçi sınıfı arasında ayırım ve çelişkiler en göze batacak hale geldi. İktidarı ele geçiren üst siyasi partilerin sosyal sınıf içyüzlerini örtbas etmek epeyi güçleşti. Fakat egemen sınıfların aldatma kaynakları tükenmedi.

Modern sömürücü sınıflar Antika Tarihten çok ders aldılar. İslam Tarihinde Tefeci-Beziganlar: Halkın benimsediği MÜSLÜMANLIĞI kimseye bırakmamışlar, en ham, sofu, koyu Müslüman geçinmişlerdi. Modern çağda İşçi Sınıfının benimsediği akım SOSYALİZM'dir. İşveren Sınıfı Antika egemen sınıflar gibi, halkın benimsediği akımı, yani Sosyalizmi ele geçirmenin yollarını aradı ve buldu. İslam Tarihinde Tefeci-Bezirganlar nasıl Hazreti Muhammed'in fakir fukara ile ve kölelerle kurmuş olduğu Müslümanlığı savunuyormuş gibi görünerek baltaladıysa, tıpkı öyle, Modern Tarihin sömürücü İşveren Sınıfı ile Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı, fakir fukaranın dört elle sarıldığı son umudu Sosyalizmi savunuyormuş gibi görünerek baltalamanın yollarını buluyorlar.

Bugün yeryüzünde Finans-Kapitalist soyguncuları bir avuç Oligarşidir. Finans Oligarşisinin oynadığı en büyük oyun, İşçi Sınıfını kandırmak için, ne yapıp edip herkesten çok İşçi Sınıfından yana görünmek oyunudur. O nedenle, bütün dünyanın ileri geri bütün kapitalist sınıfları başlıca çabalarını hep aynı noktada odaklaştırırlar. Her yerde çarçabuk sahneyi tutan İŞÇİ PARTİLERİ yahut SOSYALİST PARTİLERİ kurduurlar. Amaçları halkın sempatisini kendi ajanlarına kaptırıp, ince yollardan sınıf bilincini körletmektir.

Bu oyunun en korkunç yanı şudur: Gerçekten İşçi Sınıfı partisi olan bir teşkilat da, sahte İşçi Sınıfı partisi olan bir teşkilat da aynı kitap üzerine (tıpkı vaktiyle Müslüman'ın ve münafiğin Kur'an üzerine yaptıkları gibi) yemin edebilirler. Örneğin, Amerika'nın en büyük Sosyalizm düşmanı casus teşkilatı CIA, dünyanın ileri geri bütün ülkelerinde her türlü gençlik ve işçi teşkilatlarının subaşlarını kesmiştir. O subaşlarında gerekince SOSYALİST, gerekince MARKSİST-LENİNİST, gerekince KOMÜNİST, gerekince TROÇKİST, gerekince ANARŞİST olur. Fakir halkın özelemlerini ve eğilimlerini dile getirebilecek her ad altında akla gelen en keskin çıkışlı teşkilatlar kurar.

Daha feci yanı da vardır. Finans-Kapital casus teşkilatlarının kurduduğu İŞÇİ yahut SOSYALİST maskeli teşkilatlar: En gerçek sosyalistin söylediklerini ve yaptıklarını özel öğretimden geçerek papağanca ezberlerler. Daha doğrusu, Sosyalist formüllerini, en yüksek hoparlörlerden yayacak imkânlar ve adamlar Finans-Kapitalin emrindedir. Egemen sınıfların iktidar partileri,

gizli açık devlet cihazları, polis ve casus teşkilatları, maskeli maskesiz kapitalist veya derebeyi artığı dernek ve kurullar hep o sahte işçi partisi veya sosyalist partisi veya komünist partisi kanallarına bin bir maddi ve manevi yardım akıtırlar.

Böylece, kapitalist sınıfların destekledikleri, çoğu zaman yavuz hırsızın ev sahibini bastırması rolüne çıkarlar. Ansızın çok etken ve parlak kişiler, işitilmemiş propaganda ve tahrikat biçimleriyle sahneyi doldururlar. Beklenmedik yıldırım çabukluklarıyla başarılarla ulaştırılırlar.

Bunun tam tersi de olağandır. Sahneye çıkarılmış sahte işçi veya sosyalist partilerine karşı olmadık güçlükler icad edilir. Kalantör işveren ve ağa partileri, iktidarları ve sınıfları para ile tutulmuş kişiler ve teşkilatlarla sahte işçi partisini görünüşte baskılara uğratırlar. Kanun adına kışkırtılmış resmi, gizli ve açık şahsiyetler veyahut şebekeler el altından yapma saldırılara geçirtilirler. Halk bu manzara önünde: sahte işçi ve sahte sosyalist partilerinin sahici ve namuslu teşkilatlar olduklarına daha kolayca kanar.

Tek sözle Kapitalizm, sahte olmak şartıyla, çarçabuk ün kazandıran ve göklere çıkarılan sosyalist işçi partilerini de, uzun süre "mağdur", eziyet çekmiş, baskılara uğramış görünen sosyalist işçi partilerini de, kendi sınıf egemenliğini daha uzun ömürlü kılabilmek için kullanır. Bu gerçekliğin en klasik örneği, bugün İngiltere'de yüzlerce yıllık sosyalist harekete mirasçı olduğunu ilan eden İŞÇİ PARTİSİ'dir. Bu İşçi Partisi olmasa, İngiliz kapitalizminin ayakta durması düşünülemez.

D- 20. YÜZYILDA ÇİFTE PARTİNİN ANLAMI

İngiltere'de ve Amerika'da ÇİFTE PARTİ var. Hatta bu iki Emperyalizm, İkinci Cihan Savaşı'ndan sonra Türkiye'de birbirinin yerine geçerken, Amerika kanalıyla Demokrasi adına Türkiye'ye Çifte Parti örgütlediler. Kapitalist demokrasinin Çifte Partileri hangi sosyal sınıfların partisidirler?

Egemen olan doğrudan doğruya Kapitalist sınıfı ile Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfının siyasi partisidirler.

İngiltere'de MUHAFAZAKAR PARTİ: Dolaylı yoldan kapitalistleşmiş Antika toplum kalıntısı Lordların açıkça BÜYÜK TOPRAK VE MÜLK SAHİPLERİ'nin partisidir. LİBERAL PARTİ: Kapitalist sınıfının kendi öz ideal partisidir. Amerika'da DEMOKRAT PARTİ: Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfının partisidir. CUMHURİYETÇİ PARTİ: Kapitalist sınıfının kendi ideal öz partisidir. Genel olarak Çifte partilerin Anglosakson ülkelerinde doğup yerleşmesi, bu sosyal sınıf kökünden gelmiştir.

Ne var ki, her şey gibi bu klasik büyük demokrasilerin meşhur tahterevallicisi Çifte Partileri de zamanla değişikliklere uğramışlardır.

İngiltere'de ve Amerika'da BURJUVA DEMOKRASİSİ denilen Parlamenter rejimi iki siyasi parti yürütür. Çünkü İngiltere ve Amerika'da iki egemen Modern sosyal sınıf güçlü siyasi teşkilata sahiptir: "DEMOKRASİ", kitaplarda her sosyal sınıfın ve zümrenin dilediği siyasi partiyi kurmak hürriyeti gibi anlatılır. Bununla birlikte, 19. yüzyıl boyu yeryüzünde en klasik hürriyetlerin bulunduğu söylenen İngiltere'de ve Amerika'da alt sınıfların gerçek politika teşkilatları yaşatılmadı.

19. yüzyılın Serbest Rekabetçi kapitalizmi ayakta durduca, üst sınıfların ülke gelirlerini ve güdümünü paylaştıkları düşünce borsası durumunda olan Parlamentoculuk da klasik biçimini korudu. İleri kapitalist ülkelerinde sosyal sınıflar ve siyasi partiler oldukları gibi kaldılar. İki üst sosyal sınıf, bütün öteki sosyal sınıfların ve tabakaların eğilimlerini kendi kanatları altında topladı. Siyasi partiler de, üst sınıflara uygun Çifte Parti durumundan çıkmadı.

20. yüzyıl ile birlikte, Kapitalizmin yapısı tersine döndü. Bu tersine dönüşün konumuzla ilgili önemli olayları şunlar oldu:

Serbest Rekabetçi kapitalist sermaye, Tekelci Finans-Kapitalle dönünce: Modern kapitalizmde görülen iki ayrı klasik üst EGEMEN SOSYAL SINIF yapı değişikliğine uğradı. Doğrudan doğruya Kapitalistler sınıfı ile Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfı bütün zümreleriyle ekonomi ve politika sahnesini doldurur olmaktan çıktılar. Her iki sınıftan katma ve karma elemanlar birbirleriyle kaynaştılar. Böylece biricik FİNANS-KAPİTALİSTLER zümresi doğdu ve bu zümre Kapitalizmde her şey ege men oldu.

Dikkat edelim. İki SOSYAL SINIFIN yerine bir tek SOSYAL ZÜMRE geçti. Bu durum, klasik sosyal sınıf ilişkilerinde yaman bir altüstlük demektir. Bu altüstlük ister istemez sosyal sınıf ilişkilerinin kaçınılmaz ürünü olan SİYASİ PARTİLER'in alınlarına kendi damgasını vuracaktı ve vurdu.

19. yüzyılda DÜNYA YAĞMASININ HEGEMONYASI hemen hemen tek başına İngiliz kapitalizminin tekelinde idi. Dünya piyasalarının Kâbesi Londra idi. Onun için, Dünyayı soyan İngiliz kapitalizmi, sağladığı AŞIRI-KAR (sürprofit)i hep Büyük Britanya adacığınaya yığabildi. O aşırı-kârı (. . . . .) İngiltere'nin iki egemen sosyal sınıfı: Kapitalistlerle Lordlar beslenip doyuruluyor, ayrıca İşçi Sınıfı içinden insanlar satın alınabiliyordu.

20. yüzyıl ile birlikte, ekonomik ve politik dünya bunalımları başladı. Hele Birinci Emperyalist Evren Savaşı, getirdiği bunalımlarla birlikte Dünya hegemonyasını da iki türlü ihtilale verdi. Sovyetler İhtilali yeryüzünün altında birini Kapitalizmden koparmakla kalsaydı ne iyi idi. Kapitalizm sektöründe de hegemonya ihtilali patlak verdi.

Avrupa'nın eski emperyalistleri kanlı savaş oyununu oynamışlardı. Bu oyunda parsayı Birleşik Amerika toplamıştı. O sâyede Dünya yağmasının ağırlık merkezi Eski Dünya'nın İNGİLTERE'sinden, Yeni Dünyanın BİRLEŞİK AMERİKA DEVLETLERİ'ne geçti. Amerikan kapitalizmi yeryüzünün en yüksek Aşırı Kârı ile en parlak yaşama standardını Amerikan tebaasına sağladı.

En yüksek yaşama standardı sağlanan Modern kölelerin, işçi ve emekçi yığınlarının kendi egemen çevrelerinden başka bir

isteyecekleri kalabilir mi? Medeni parklarda yatıp, aç kaldıkça şehirden şehre yük vagonlarına kaçak binen ve Federal Polisçe maymun sürüleri gibi kovalanan ayaktakımı mı? Onlar nasıl olsa bir lokma ekmeğe satın alınacak bir soysuzlaşma içine sokulmuşlardı. Beyazların kızınca linç ettikleri kara derili ve kara talihli insanlar mı? Onlar nasıl olsa millet çoğunluğunca bir "Dokunulmazlar" durumuna itilmişlerdir. Ortaçağın Ghetto'larını, Modern çağın Konsantrasyon kamplarını andıran kapalı bölgelerde hapsedilerek Amerikan dünyası dışına atılmışlardır. Atalarından kalma Kölelik gelenek ve görenekleriyle, başkaldırmaksızın sürüklenip giderler.

Yeter ki üst tabakaya egemen olan FİNANS-KAPİTAL zümreleri içinde birlik ve dirlik korunabilsin. Bu nasıl olacak?

Kendiliğinden. Üretimin hemen bütün dalları nasıl olsa birkaç yüz milyarderin kontrolündedir. O birkaç yüz milyarder ise, birkaç ulu bankanın "harem-i ismetinde" [kutsal ocağında] derleşik, kaynaşık ve birleştirtirler. Bütün Amerika'nın ve bütün Dünya'nın can damarları o birkaç yüz Finans-Kapitalist ailesinin emrinde daralıp genişler.

Bu gidişin politikadaki karşılığı: Gelenekcil DEMOKRAT-CUMHURİYETÇİ tahterevallisidir. Bu oyunu değiştirmekte hiç yarar aranamaz. 19. yüzyıl usulü biri iner, ötekisi biner. Sıkı günde ikisi birbirine taş çıkartır.

Amerikan milleti mi? O, alışmış kudurmuştan beterdir. Hollywood'un bacak arası, Teksas'ın keskin nişancılığı, asi gençliğin saç sakal uzamış motosikletli şempanzeleri, Şeriflerin bıyık

altından gülüp, Hür Basın'ın reklam ettiği haydutluklar. Bütün bu kargaşalık içinde, vur patlasın çal oynasın, Amerikan kalabalıkları gangster saklambacı oynarlar.

Öylesine bunaltılmış kamuoyu önünde Çifte Partiler adlarını bile değiştirmeye gerek bulmazlar. Diledikleri gibi, kongrelere oy müteahhidi Lobby'lerin gönderdikleri üyelerle toplanırlar. Herkesin önünde senatörleri, milletvekillerini, valileri, hakimleri seçerler. Perde arkasında Mafia'ları, CIA'ları, Klu Klux Klan'ları, yani eli silahlı gizli güdücülerini seçerler. Bu seçimler "DEMOKRASİ"nin son sözü olur. İmtiyazlı Finans-Kapital oligarşisine hiçbir engel bırakılmaz. Akıl vermeye kalkışacak kimse, Cumhurbaşkanı da olsa, kim vurduya getirilir. Böylece herkes "HÜRRİYETİ SEÇMİŞ" ve uygulamış olur.

İngiltere böyle mi?

Hayır. İki Emperyalist Evren Savaşı, koca Emperyalist İngiliz'de ne kol, ne kanat bırakmıştır. Doğru dürüst sömürge ve yararlı nüfuz bölgeleri bile sağlam kalmamıştır. O yüzden "Aşırı-Kâr" temelleri iyice aşınmıştır. 19. yüzyılın egemeni üst Kapitalist ve Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfları bile sınıf olarak Arafat'ta bırakılmışlardır. İçlerinden en kodamanları, o sınıfları bir çeşit "Ekspropriasyon"a (mülklerinden etme)ye karlı ve mecbur olmuş bir Finans-Kapital zümresi halindedir.

Gerçi ikinci kerte kapitalistlerle ikinci kerte Mülk ve Toprak Sahipleri mülklerinden edilmediler. Ama aşırı-kar kaynaklarından yoksun kaldılar. O bakımdan Finans-Kapital hizbi dışındaki kapitalist ve mülk sahibi sınıflar, söz yerinde ise, (ko-

damanlara bakarak) "PROLETERLEŐME" ye uğradılar. Aşırı-Kârdan pay alamayan bu ikinci kerte kapitalist ve mülk sahibi sınıflar, "vahşı" adıyla damgalandılar. Tekelci sermaye dışında eski üst sınıf geleneklerini savunamadılar. Gelenekcil LİBERAL partileri çöktü. "VAHŞI" üst sınıflar nasıl bir çeşit işçi sınıfına itildilerse, tıpkı öyle, Liberal Parti'nin yerine LABOUR PARTY (İşçi Partisi) geçirildi.

Yeni kartlarla eski oyun oynanmaya başlandı. İki klasik egemen kapitalizm metropolünde (İngiltere ve Amerika'da) ÇİFTE PARTİ sistemi olduğu gibi kaldı. Bu partiler ister Muhafazakar, ister Liberal, ister İşçi, ister Demokrat, ister Cumhuriyetçi etiketlerini taşısınlar, hiçbir şeyi değiştirmediler. İçyüzlerinde hep iki belli başlı modern sömürücü sınıfın (Kapitalist sınıfı ile Büyük Toprak ve Mülk Sahipleri Sınıfının) maskeli yahut maskesiz iktidarını yaşattılar.

Gerek İngiltere'de, gerek Amerika'da egemen iki sosyal sınıf bile, sınıf olarak egemenliklerini Finans Kapitale ipoteklediler. Kendileri bir zümre plütokrasisinin buyruğu altına geçtiler. Böyle iken, politika sahnesinde sanki demokratik 19. yüzyıl oyunu oynandı.

O çağın siyasi partileri eski adlarıyla sahnede idiler. O sa-yede, gösterişli bir parlamento oyunu ile Finans-Kapitalin sömürüsü ve baskısı maskelenip yürütüldü.

Ya İngiltere ve Amerika dışında kalmış öteki kapitalist metropollerde ne oldu?

Orada kapitalizmin geç veya güç gelişmesi yüzünden, keskin sınıflama nispeten amortize edildi. Toplum kapitalizme girdiği halde, kapitalizmden önceki derebeyi artığı sosyal tabakalar hem kendi varlıklarını, hem de gelenek ve göreneklerini oldukça muhafaza ettiler. Kimi ülkelerde millet nüfusunun büyük bölümünü bu Ortaçağ artığı sosyal tabakalar teşkil etti. Fransa'da olduğu gibi, spekülasyoncu Finans-Kapital o küçük mülk özentili insanları kendi kumarına oturtmayı becerdi. Para ve hisse senedi ve tahvilat alıp satmaları küçük burjuva yığınlarını büyük sermayenin kuyruğuna takılmış büyük kuru kalabalıklar biçimine soktu.

Kimi ülkelerde küçük burjuvazinin sayısı azaldı. Ne var ki, milletin kapitalizme geç gelme ve sonradan görme hevesleri azıttı. Millet yapısında ve ruhunda iflah olmaz küçük burjuva eğilimleri olduğu gibi kaldı. Zengin Almanya'da işçi sınıfı bile, en pis Prusya ağalığının derebeyi artığı molozlarından bir türlü kurtulamadı.

Küçük burjuva kalabalıklı veya küçük burjuva ruhlu bir toplumda PARTİLER FURYASI kaçınılmaz şeydi. Anglosakson ülkelerinde kapitalizm kendi demir disiplinini, aşırı-kâr sayesinde beslediği ÇİFTE PARTİ demokrasisi ile dayattı. Geri kalan ülkelerde Kapitalizm bunun zıddını yaptı. İsteyenin dilediği partiyi kurmasına göz yumdu. Varsın ortalık alabildiğine karışsındı. Her kafadan ne kadar çok ses çıkarsa, insan beyinleri o kadar çok dumanlanırdı.

Nasıl olsa her parti, kendi yapısıyla millet içinde bölünmeleri arttıracaktı. O parçalılık ortasında en devrimci sosyalist partiler bile kişiliklerini kolay tanıtamazlardı. Egemen sınıfların tekellerinde Finans ve Devlet mekanizmaları vardı. Bu sayede, her politikanın başına çarçabuk en pisipisine kariyerist küçük burjuva elemanları geçirilebilir ve hareket soysuzlaştırılabilirdi.

Modern işçi sınıfının duru bilinci o kargaşalık yüzünden bulanıklırdı. Proletaryanın sınıf bilincine kesince kavuşmayan her parti ise, dilediği kadar "aşırı" olsun, çarçabuk anarşist ve benzeri kaçıklıklara düşürülürdü. Böylelikle, bütün akımlar, önünde sonunda, egemen Kapitalist sınıflarının değirmenine su götürecekti.

Çok partililik kapitalizm kurdunun sevdiği dumanlı havaydı. Bir sürü partinin yarattığı bulanık suda balık avlamak kapitalizm için alışılmış bir zanaattı. Çok parti kaosu (mahşeri) sonuçsuz, verimsiz, ikircikli düşünce ve davranış kargaşalıklarına elverişliydi. O karışıklıkta geniş küçük burjuva yığınları bunalırlar, küçük burjuva eğilimleri azıtırdı. En sonunda, çıkar yol bulamayan büyük yığınlar Finans-Kapital zümresinin yumruğu altına sığınmak zorunda kalırlardı.

Kapitalizmin küçük çıkarlar anaforuna kapılmış bir ülkede insanlar günlük dalaverelerinden başka işe vakit bulamazlar. Bu ülkelerde işçi sınıfı azınlıktadır. Küçük mülk sahipleri yerlerde sürüngenliğe yatkındır. Açlıktan ölürken gözü çöplükte kalan kuş beyinli horozlara benzerler. Bu şaşkın kalabalıkları, Finans-Kapital kendi sandıklarına oy davarları gibi ürkütmenin kolayını her zaman bulur.

Bırakın herkes istediği partiyi kursun. Partiler ne denli çoğalırsa, ezilen ve sömürülen alt sınıf ve tabakaların dünyayı net görmeleri o denli imkansız olur. Demokrasi panayırında bol bol çıkarılan politika curcunaları memleketi çarçabuk Babil Kulesi'ne çevirir. Oligarşi zümresi Finans-Kapital ve devlet ağalarıyla yüzyıllardan beri kurulu dalyanında gittikçe daha bereketli avcılıklar geliştirir.

İngiltere ve Amerika dışında kalan irili ufaklı kapitalist ülkelerde "DEMOKRASİ" adı verilen ÇOK PARTİLİ oyunun anlamı budur.

Bu oyunda tehlike yok mudur? Küçük burjuva kalabalıkları her an her şeyi tersine çevirmeye hazır anarşistlerdir. Bir gün gemi azıya alırlar, ne Finans-Kapitali, ne devleti dinlemeyip işçi sınıfına katılmaya kalkıştırlarsa ne olur?

Küçük burjuvazinin ikisi beşi bir araya güç gelir. Bir araya gelseler, her biri kendi başına buyruk "büyük lider" olmak sevdasına kapılır. O zaman yavrularını çiğneyen şaşkın kuluçka tavuğa döner, ortalığı birbirine katmaktan başka türlü kurnazlık ve kararlılık gösteremezler.

Azıtacak küçük burjuva maskaralıkları saman alevi kadar ömürsüz olur. Finans-Kapitalin gizli açık, silahlı silahsız resmi güçleri büyüktür. Sokaklar dolusu zavallı insanlar yarı aç ve işsiz bırakılmıştır. Bunların içlerinden, maaşı verilince Cehenne-me dahi gidecek pek çok insan bulunur. Bu gibiler belli bir kılık ve para ile gizli açık, sivil çeteler halinde teşkilatlandırılır. Öte-

ki aç ve işsiz kardeşleri üstüne saldırtılır. Emperyalist politikanın bu oyununa adıyla sanıyla FAŞİZM denir.

Bir avuç Finans-Kapital plütokrasisi, elindeki müthiş sermayeye, müthiş devlete, müthiş orduya ve müthiş polise güvenir. Silahlı şebekeler kısaca ayarlanır. Açı aç, işsizi işsize, kardeşi kardeşe, babayı oğula düşürmenin çeşitleri becerilir. Halk tabakaları halk tabakalarına ezdirilir. İnsanlara yazık mı olur? Kapitalizm için "it de ölürse kârdan, kurt ta ölürse kârdandır". Çivi çivi ile sökülür.

Bugün, kapitalist dünyada tümüyle oynanan SİYASİ PARTİLER OYUNU kısaca budur.

E- KAPİTALİZMİN SOSYALİZME "İZİN" VERİŞİ

Modern tarihte işveren sınıfı sahneye "SOSYAL DEVRİM" ile çıktı. O gün bugündür, sosyal devrim işveren sınıfının tekeline meşrulaştı. İşveren sınıfı iktidara gelince bütün siyasi hareketler burjuva açısından "MEŞRU" kılındı. Kapitalizmin işine gelmeyen, doğrudan doğruya İŞÇİ SINIFI'nın devrimci bilinci lanetlendi. Her ileri halk hareketi gerekince kanla ateşle boğuldu.

1789 "BÜYÜK FRANSIZ İHTİLALİ": Burjuva ihtilali olduğu için, hem "ULU", hem de "MEŞRU" sayıldı. O ihtilal içinde motor halktı. Devrimci halk yığınları kendi devrimci eğilimini Jakobenlerde buldu. Jakobenler teşkilatlanıp düşüncelerini davranışa çevirir çevirmez, burjuvazi tapayı attı. İşveren hürriyetinin maskesini düşürdü.

Artık maaşlar 110 bin Frank'a çıkarıldı. Kapitalistlere iktidar sayesinde, en yağlı gelirler kayırıldı. O zamana dek devrimin göz bebeği sayılan basın hürriyeti çiğnendi. Gazetelere imzasız yazı yazmak yasaklandı. İşsizlere bir ekmek parası sağlayan satıcılıkları plakaya bağlandı. Plakasız iş yapmak suç oldu. Böyle rızkını daralttığı halkın mümessillerini değiştirme hakkını da engelledi ve kulüpleri karıştırmaya başladı. "Patriotizmi (yani

yurtseverliği), patruyutizme (yani karakol devriyeciliğine) kovdurdu."

1792 yılında, artık halkın silahlı kuvvetlerde rol alması geleneği ortadan kaldırıldı. "GARD NASYONAL" (Milli Muhafız) adını alan yeni silahlı kuvvet teşkilatı yalnız işveren çocuklarından kuruldu. Jakobenler: "YAŞASIN MİLLET, YAŞASIN DONSUZLAR!" yahut "KAHROLSUN KRAL, KAHROLSUN KOCA DOMUZ!" diye istedikleri kadar bağırsınlar. Jakobenlere ve Jakoben yanını tutanlara karşı 950 İsviçreli aylıklı asker, 200 asilzade ve 2-3 bin burjuva çocuğu silahlandırılıp çıkarıldı. Bunlar: "YAŞASIN KANUN! YAŞASIN KRAL!" diye karşılık veriyorlardı.

Jakobenler 9-10 bin kişiydiler. Ama silahları kötüydü. Kuman dasızdılar. 4 bin tüfekli, 11 toplu gerici silahlı güçler: "VİL CANAİL" (pis ayaktakımı) "DE GUENİLLE" (hırpaniler) dedikleri devrimci yurttaşların üzerine kurşun yağdırıp hepsini kılıçtan geçirdiler.

1793 yılı, İşveren Sınıfı ekonomik baltalamalara girişti. Böylece Jakobenlerin "DEVRİMCI HÜKÜMETİ"ni halkın gözünden düşürdü. Büyük devrimcilerin terör günlerinde kan dökmelelerinden yakınan İşveren Sınıfı, insan giyotinlemede, adam öldürtmekte devrimci teröre taş çıkarttılar.

1830, 1848, 1871 yılları, halk işveren sınıfı tarafından kışkırtıldı. Ayaklanmalarda halk kendi kurtuluşunu kendi gücünden beklemeye başlayınca, İşveren Sınıfı ters döndü. En gerici insanlarla el ele verip, devrimi yaratmış bulunan halkı ve kendi öz milletini bire dek kırmakta gözünü kırpmadı.

Tarihte İşveren Sınıfı'nın ta kendisi her zaman budur. Onun Burjuva Demokrasisi dediği şey başka türlü olamaz. Ne var ki, Kapitalizm oldu olasıya kendi kendisini kemiren bir sosyal üretim temelini dayanır. Burjuvazi, ilk iktidar günlerinde (bizim DP ve AP liderleri gibi) her mahallede bir milyoner yarattı. Bu olayı bütün ülkede herkesin kapitalist olabileceği parolası ile reklam etti. Bu curcunalı ilanlar bütün kapitalist heveslilerine tayyare piyangosu gibi sevimli geldi. Bununla birlikte, S. Demirel'in "Herkes fabrikatör olacak" sözünün anlamı, yalnız İşveren sınıfını umutlandırabilir.

Kapitalizm biraz gelişti mi, sermaye santralizasyonu (merkezileşmesi, yaygınlığına derleşip toplaşması) ve sermaye konsantrasyonu (koygunlaşması, yani yüksekliğine derleşip toplaşması) kaçınılmaz olur. Kapitalist sınıfının kendi içinde bile ufaklar ve cılızlar rekabetle alaşağı edilir. "Milyoner olmak" yahut fabrikatör olmak, her kula nasip olmaz. Bu sefer, zenginleşmek sevdasının parlak kuruntu tahtından teker meker yuvarlanan orta ve küçük kapitalistlere bir umut kapısı açmak gerekir. Bu kapı İşçi Sınıfı'nın "SOSYALİZM" geleneğinde gizlidir.

Her birinin yüreğinde fabrikatörlük ve milyonerlik aslanı yatan burjuvaların, Sosyalizm safına atılmaları bir çeşit kariyer, külâh kapma olur. Oradan fabrikatörlüğe, milyonerliğe değme kapılar açan iktidar fırsatları yakalanır. Bu uğurda, küçücük Türkiye'nin bile ne tükenmez örnekleri vardır. Ta eski "AMELE TEALİ CEMİYETİ" liderlerinden az mı milyoner gördük... Hele şimdi Amerikan yardımı çağında nice yeni sağlıklı sollu, hatta

sosyalist basit "Sendika" yöneticileri han, apartman, fabrika sahibi olu oluvermektedirler.

Bu kıssalardan İşveren Sınıfı'nın çıkardığı hisseler çok oldu. Devrimci halk hareketlerini, kapitalizm uzun süre kanla boğdu. Ondan sonra kendi sosyal temellerini oturaklaştırmak gereğini anladı. Bunun için tek çıkar yol, sosyal sınıflar arasındaki keskin sınır ayırtlarını kaldırmak, sınıf çizgilerini birbirlerine karıştırmak oyunu olabilirdi. Bu oyunun başında Sosyalizme "İZİN" vermek geldi. İşveren Sınıfı, çapını ve gücünü kendi belirteceği, bir sıra "Sosyalizmler" kurdu. Bu Sosyalizmlerin subaşlarını kendi burjuva elemanlarına kestirdi. İç ve dış işveren çıkarlarında sosyalistleri kullanma fırsatını kaçırmadı. İzinna-men ve patentli sosyalizmlerin anlamı bu oldu.

İşveren Sınıfının Sosyalizme karşı gösterdiği "TOLERANS" daha 19. yüzyıl sonunda başladı. Hele 20. yüzyılda o yoldan yürümek kapitalizme büsbütün gerekti. Çünkü İşveren sınıfı içinden bir tek Finans Kapitalist grubu her şeyi tekeline almıştı. Kapitalist sınıfının öteki zümrelerini "VAHŞİ" saydırıp saf dışı etmek veya ezmek olağandı. O zaman İşveren Sınıfının geri kalan epeyce kalabalık bütün öteki zümreleri, irili ufaklı işveren ve çoluk çocukları "SOSYALİZM" alanında talihlerini denemek yoluna düştüler.

Bugün Kapitalizm, ancak öyle bir BURJUVA SOSYALİZMİ'nin yarattığı "EMNİYET SÜPABİ" ile ayakta durabiliyor. Bu emniyet sübabı sayesinde, bir taşla birçok kuşlar vuruluyor. Bir yanda yer yer paslanıp delinmeye yüz tutmuş Emperyalizm kazanının

patlaması önleniyor. Öte yandan asıl amaç İşçi Sınıfını avlamaktır. İşçi Sınıfı her eğiliminde Sosyalizme dört elle sarılıyor. İşçi Sınıfının namuslu ve bilinçli hareketini en iyi baltalamak, ancak arkadan vurmakla başarılı olur. Onun için proletaryanın hareketi burjuva sosyalizminin sis perdeleriyle göz gözü görmez hale getirilir ve tanınmaz kılıklara sokulabilir.

İşte iki sosyal üst sınıfın (KAPİTALİST VE BÜYÜK MÜLK-TOPRAK SAHİPLERİ sınıflarının) meşhur iki klasik "ÇİFTE PARTİSİ" dışında, başka birçok partilerin piyasaya dökülmesi böyle oldu. Özellikle "İŞÇİ PARTİLERİ"ne yahut "SOSYALİST PARTİLERİ"ne, hatta "KOMÜNİST PARTİLERİ"ne karşı İşveren Sınıfının "TOLERANS" göstermesi, gerekince el altından yardımlarda bulunması o gerekçe ile oldu.

Hele sömürge ve geri ülkelerden aşırılmış "AŞIRI KÂRLAR"la zenginleşen Emperyalist metropollerinde, yetmiş yedi buçuk türlü "SOSYALİZM" oyunları ortaya döküldü. İşçi Sınıfının içinde bir kaymak tabakası satın alınarak, işçi küçük burjuvaları ve burjuvaları haline getirmek epey kolaydı. Onun için Emperyalizmin büyük metropollerinde, İşveren Sınıfı her türlü "DEVİRİMCİ" partileri denedi. Bu deneyişin yarattığı kargaşalık içinde, ölüm çağına girmiş bulunan kapitalizm, hem bir "MEŞRUIYET" (dokunulmaz haklılık) ve hem de bir "İSTİKRARLILIK" (tutarlılık) kazanıyordu. Eski yırtıcı kanlı silah zorlamalarından vazgeçmişti. Şimdi maddi silahlardan daha büyük, daha yaygın ve etkili olan MANEVİYAT (moral) silahı kullanılır oldu.

Geri ülkelerin İşveren Sınıfları, kendi ağababaları olan Batı emperyalizmini, her alanda olduğu gibi, sosyalizm alanında da hi taklit ettiler. Buralarda burjuva, küçük burjuva sınıf ve tabakaları bin bir çeşit hoşnutsuzlukla kıvranıyordu. Onun için, hemen her sınıfın ve her zümrenin ve tabakanın uydurduğu ve uydurabileceği, sürüyle sosyalizmler ortalıkta cirit atmaya başladı. Artık emperyalizm bile sosyalizmsiz nefes alamaz oldu. Finans-Kapital zümresinin bile bir sosyalizmi fıskırdı: NASYONAL SOSYALİZM (Nazilik).

Toplumu Babil Kulesine çevirmek sırası böylece "Sosyalizm"e düştü. Sosyalist akımlar birbirlerine düşürüldü. Kritik anda sosyalizmle uğraşanlar artık İşveren sınıfı değil, gene sosyalist olanlardır. Sosyalist olanların en gerici davranışı maskelemek için kullandıkları strateji ve taktik, herkesten önde gitmek ve sözde aşırı-devrimcilik yapmak oldu.

Aşırı lakırdıları ciddiye alıp uygulamaya geçenlere karşı, sosyalist örgütlerin sınırlı mekanizmaları işletildi. Herkesten ileri gidenlerin ihtiyatsız davrandıkları ve Faşizmi çağıracakları öne sürüldü. Yapma manevralarla halk ve işçi sınıfı geriye doğru itilir ve bezdirilirken, "PARTİ DİŞİPLİNİ" perdesi altında gizlenildi. Yiğınların bilinçlice düşünme ve davranmaları "başı bağılanmış" duruma getirildi.

Bütün bu şartlar altında "Sosyalist Partileri" sıkıştırmak ve yeraltına itmek, İşveren Sınıfı için en sersemcesine bindiği dalı kesmek olmaz mıydı?

(AYDINLIK, Sayı 3, Ocak 1969, s. 187-204)